

17. junij - dan varstva otrok v prometu

LETO XII

Številka 23

Jesenice, 12. junija 1970

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Vani — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železara«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE, Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk ČP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Pretekli četrtek 4. junija, so našo Železarno obiskali predsednik eksport-inport banke iz Washingtona — ZDA g. Henry Kearns, predstavnik iste banke za Evropo g. Joseph Raud, veleposlanik ZDA v Jugoslaviji g. William Leonhart in svetnik veleposlaništva g. Raymond Jacob Albright v spremstvu člana izvršnega sveta Slovenije inž. Franca Razdevška, predstavnika sekretariata za zunanje zadeve Gavra Popoviča, namestnika generalnega direktorja Kreditne banke in hranilnice ljubljanske Ivana Simončiča in predstavnika protokola Edvina Zdvoca.

Predsednik eksport-inport banke g. Kearns, je prišel v Jugoslavijo, da oceni možnosti plasiranja kreditov za posamezne gospodarske veje v Jugoslaviji oziroma za posamezna podjetja. Ker je bila naša Železarna doslej največji koristnik njihovih kreditov, jih je zanimalo kako smo izkoristili te kredite. Na podlagi poročila, ki so ga strokovnjaki predložili omenjeni banki po predhodnem pregledu vseh naprav v katere smo vložili njihove kredite in na osnovi njihovega lastnega ogleda, bo g. Kearns predložil predlog za odobritev kredita za našo novo hladno valjarno. Njegov princip pri dodeljevanju kreditov je, da banka sama odloča komu ga da, zakaj in kdaj. Seveda banka zahteva garancijo naših zveznih organov in o tem bodo govorili v naslednjih tednih v Beogradu. Predsednik g. Kearns, je po njegovih izjavah sodeč odnesel z Jesenic zelo ugoden vtis, kajti o vseh naložbah njihovih dosedanjih kreditov se je zelo pohvalno izrazil. V spremstvu glavnega direktorja mag. inž. Petra Kunca in drugih strokovnjakov si je ogledal naše nove valjarne na Beli, kako je bil vložen njihov dosednji kredit.

Jeklena litina — bodočnost naše livarne

Pri iskanju ugodnega proizvodnega programa našega podjetja, paletimo večkrat na razne pomisleke glede dejavnosti livarne.

Zmanjšujemo proizvodnjo sive litine ter znatno povečujemo jeklolitine. Vzroki za nabavo kokil v Štorah so znani: zastarelost obrata in istočasno močna livarna v združenem podjetju v Štorah, še posebno pa pomanjkanje sivega grodlja. Preskrba številnih livarn v državi s sivim grodljem je letos zelo težka. Ustavitev peči v Ilijašu, odločitev železarne Sisak, da ne proizvaja več sivega grodlja in pa neprimerne rude pri nas, so privedle do takega stanja. Železarna Štore dela deloma še bel grodlj za svojo SM peč tako, da tudi tu ni mogoče dobiti večjih količin.

Vedeti moramo, da je grodlj surovina in da ga železarna nimajo interesa prodajati. Če že ni naš cilj zoževati

proizvodni program, bi nas stanje z grodljem prisililo k ustavitvi proizvodnje kokil.

Istočasno postavljamo vprašanje ali je proizvodnja odlitkov iz jekla za nas zanimiva. Vsekakor za to govori več razlogov.

V ciljih integracije združenega podjetja smo jasno začrtali razvoj naše livarne jekla s posebnim poudarkom na težke odlitke. Pogoje za to imamo. Glavni so: sposobni livarji (kar smo dokazali z našimi odlitki, ki smo jih dobavili »Litostroju«, »Rade Končar«, ladjedelnicam itd.), dovolj velike jeklarske peči, žerjavi in žarilne peči. Dokler bomo proizvajali jeklo, imamo vse možnosti, da to jeklo odljemo v livarske forme.

Moderniziranje naših proizvodnih obratov z več strojne

opreme bo zahtevalo vedno več rezervnih delov, del teh je odlitkov. Druge livarne nimajo, razen v posebnih dogovorih, preveč interesa dobavljati neobdelane odlitke.

Vsako želi svojemu proizvodu dati končno obdelavo. Naša, kot tudi inozemska strojna industrija potrebuje odlitke. Ponudbe, ki jih dobivamo so tako številne, da bi lahko zaposlili trikratno sedanje število livarjev in s tem tudi priučenih delavcev.

Naloge livarjev so torej jasne. Iz jekla, ki ga imamo, smo sposobni izdelati do 50 ton težke odlitke. Moramo pa hitreje uvajati novejšo metodo dela in nove materiale.

Že v prihodnjem šolskem letu bo treba začeti s šolanjem mladih livarjev. Upam, da se bodo nekateri odločili za ta zanimiv poklic.

S. Čop

4. redna seja delavskega sveta združenega podjetja Slovenske železarne

Danes 12. junija, se je v Štorah sestal na četrti redni seji delavski svet združenega podjetja Slovenske železarne. Predsednik Tomaž ERTL je za dnevni red poleg pregledov sklepov, sprejetih na zadnji seji in poročila o delu poslovnega odbora med obema sejama predlagal tudi razpravo o poslovanju ZPSŽ v obdobju januar—april, o rentabilnosti poslovanja do leta 1973 in oblikovanje direktorja ZPSŽ. Vabilu so bila priložena vsa tri poročila in jih v povzetku tudi posredujemo našim bralcem, medtem ko bomo podrobnosti o seji in o sklepih poročali v prihodnji številki.

Delo poslovnega odbora

Poslovni odbor je na podlagi sklepov 2. seje DS ZPSŽ in programa dela za leto 1970 in glede na tekočo problematiko v tem času svojo aktivnost usmeril v izdelavo sanacijskega programa, zasnovano proizvodnje za obdobje 1971 do 1975, kreditno problematiko, normativne akte ZP, projekt OECD, organizacijska in kadrovska vprašanja in analizo poslovanja v prvem tromesečju.

Sanacijski načrt zasleduje osnovni cilj, da ZP doseže ob relativno skromnih naložbah in povečanem skladu trajnih obratnih sredstev takšno rentabilno poslovanje, da bi za nove investicijske naložbe bilo sposobno ob svoji soudeležbi zahtevati nadaljnje kredite. Poleg zahtevkov, ki jih je vložilo ZPSŽ in, ki se nanašajo na olajšave kreditnih pogojev, sanacijo obratnih sredstev in razbremenitve podjetij glede plačevanja obresti od poslovnega sklada,

(Nadalj. na 10. str.)

Zadnja izmena na težki progi se bo posloвила

Pretekli petek 5. t. m. je Cvetko Praprotnik sklical sestanek še edine izmene, ki je ostala na težki progi. Osnovni namen sestanka je bil, sodelavce informirati o njihovi predvideni preusmeritvi na nova delovna mesta po popolni ustavitvi valjarne težke proga. Sestanku sta prisostvovala tudi predstavnik kadrovske službe inž. Tone Varl in obratovodja Zdravko Črv.

Težka proga je agregat, ki je v povojnem obdobju zelo veliko prispeval k doseženim rezultatom celotnega kolektiva v izredno težkih pogojih, zaradi zastarelosti in iztrošenosti agregata. Izmena Praprotnik pa se odlikuje tudi po tem, da je po delovnem stažu ena najstarejših delovnih grup v podjetju, kar dokazuje veliko pripadnost članov delovnemu kolektivu. Razumljivo je, da slovo sodelavcev od agregata na katerem so delali polovico in celo več svoje delovne dobe ni lahko. Zato nas niso presenetile niti njihove lesketajoče in zaskrbljene oči, niti res humano in premišljeno reševanje njihove prekvalifikacije. To pozornost pa so prav gotovo zaslužili, saj so na tem agregatu pustili precej svojih let in delovne sposobnosti. Toda dejstva, s katerimi so se spoznameli tudi sodelavci na težki progi so tu — agregat je odslužil in kljub pridnosti in delovni vnemi

tam zaposlenih delavcev ni rentabilen, da težkih delovnih pogojev in drugih argumentov ne omenjamo.

Sodelavcem so na sestanku predlagali delovna mesta, ki bi jim glede na njihovo strokovnost, delovno sposobnost in zdravje najbolj ustrezala. Predlog so na osnovi predhodnih zdravniških pregledov in testiranja, pripravili na kadrovske službi v sodelovanju z obratovodstvi sedanjega in bodočih obratov. Vsi delavci iz zadnje izmene težke proge, so predlagani na delovna mesta v valjarno 2400, v valjarno profilov in hladno valjarno. Osem delavcev je predlaganih na delovna mesta z nižjo plačilno grupo, vendar pa se zaradi delovnega staža rešujejo po 97. členu pravilnika o delovnih razmerjih, oziroma obdržijo sedanjo grupo. Dvanajst delavcev bo na novih delovnih mestih pridobilo grupo ali dve, 14 delavcev pa bo na

(Nadalj. na 3. str.)

Čut za disciplino in discipliniranost, je kvaliteta osebnosti

V tem mesecu je prav gotovo najbolj obravnavana tema na sestankih delovnih skupin delovna disciplina oziroma bolj racionalno in smotrno koriščenje delovnega časa in s tem delovnih naprav. Morda bi kdo, ki ni spremljal prizadevanj kolektiva, ali akcij v zvezi z uresničevanjem notranjega sanacijskega programa in rezultatov dela delovnega kolektiva v povojnem obdobju, lahko prišel do napačnih zaključkov, da smo o tem pričeli razpravljati dokaj pozno. Napori in akcije za doseganje čim boljše delovne discipline, za čim načrtnejše in maksimalno izkoriščanje proizvodnih agregatov, so bila vsa povojna leta, seveda enkrat bolj, drugič manj v ospredju, kot pogoj za doseganje boljših proizvodnih rezultatov. Da je ta vprašanja direkcija Železarn ponovno postavila v ospredje, je povsem razumljivo, saj to narekuje in zahteva postopni prehod na skrajšani delovni teden. Osnovni princip tega prehoda pa je: ob istem številu zaposlenih in ob skrajšanem delovnem tednu obdržati vsaj dosedanje nivo proizvodnje. Nizka rentabilnost oziroma akumulativnost črne metalurgije nasploh pa vprašanje delovne discipline in čim boljše izkoriščanja proizvodnih naprav, ob trajnem zniževanju proizvodnih stroškov, postavlja v ospredje, kot enega pomembnih eksistenčnih vprašanj.

Nedvomno so že bile in bodo še pripombe zakaj se ponavlja vedno eno in isto zahtevo. Pogovno postavljanje teh vprašanj v ospredje, je prav gotovo narekovala sedanja situacija pa tudi doslej največkrat formalno obravnavanje delovne discipline oziroma bolj gospodarnega in doslednega koriščenja delovnega časa in proizvodnih naprav. To trditev nam tudi potrjuje branje zapisnikov sestankov delovnih skupin in sam način obravnavanja tega vprašanja na sestankih. Se vedno prevladuje formalna obravnavna okrožnica, kot delovnega naloga neposrednim predpostavljenim, ki jo je ob koncu maja izdal glavni direktor Železarn. V večini primerov se na sestankih formalno strinjajo z nujnostjo izboljšati delovno disciplino oziroma izkoriščanje delovnega časa in proizvodnih naprav, vendar da leč naprej ne pridejo, ker nihče ne prične pri sebi. Vsakdo še vedno kaže na drugega in čaka kdaj bodo tudi drugi pričeli izboljševati te odnose. Nemalo je tudi pripomb, naj naprej pokažejo ti ali oni, največkrat pa so pri tem mišljene upravne službe, čeprav včasih ne brez osnove in ne neupravičeno. Za ilustracijo morda samo to, da niti ena delovna skupina na upravnih službah vsaj po zapisnikih sodeč, ni imela sestanka po teh vprašanjih. Vendar pa je vsakemu zavzetemu članu delovnega kolektiva jasno, da te zahteve niso formalnost ali same sebi namen, temveč živa resnica in zelo pomembno eksistenčno vprašanje in ravno zato ga ni mogoče obravnavati formalno, brez konkretnih zaključkov ali v skrajnem primeru ob uporabi tudi sankcij.

Morda ta zadnja misel zveni nekoliko grobo pa vendar je to normalna vzgojna pot, da se doseže ustrezna disciplina. Čut za disciplino in discipliniranost je kvaliteta osebnosti in, če nekdo tega čuta nima, ga mu je potrebno privzgojiti, vendar ne z besedami temveč z režimom in predpisom. Kajti disciplina pa naj bo delovna ali kakršnakoli, se lahko vzdržuje s predpisi oziroma režimom, avtoriteto organizatorjev dela pa tudi z avtoriteto ožjega ali širšega kolektiva. Čeprav imamo mnogo sodelavcev, o katerih govorimo, da imajo čut za disciplino, da imajo lastnosti zavestne discipline oziroma so samodisciplinirani pa vendar je mnogo več takih, ki tega čuta nimajo pa tudi ne vedno po svoji lastni krivdi. Kajti ta čut se prične vzgajati v zgodnjem otroštvu, prek družine, šole in okolja in če član kolektiva tega ni bil deležen, potem mu beseda ne bo zalegla, temveč samo režim in predpisi. Na tak način se bo z leti tudi on pridružil krogu samodiscipliniranih delavcev, sicer pa bo vedno zapisan kot nediscipliniran in problematičen. To pa bi morali predvsem vedeti vsi organizatorji dela pri ravnanju z ljudmi.

Ob tem razmišljanju pa v nobenem primeru ne smemo pozabiti, da se dobra delovna disciplina dosega predvsem z dobro organizacijo dela, s pravilno razporeditvijo delžnosti in odgovornosti. Biti discipliniran pa pomeni znati se zavestno podrežati volji kolektiva in znati zapovedovati v imenu kolektiva, ker je v njem vsebovana tudi volja posameznikov. Pota do tega cilja, to je do zavestne delovne discipline pa so pri vsakem posamezniku različne, jasno pa je, da se cilja ne doseže samo z besedami, temveč predvsem z dejanji, aktivnostjo, z zgledom, režimom, dobro organizacijo dela, avtoriteto ...

S kombijem na izlet po Dolenjski

Kolektiv splošnega sektorja je preteklo soboto organiziral enodnevni izlet na Dolenjsko. S kombijem so se kmalu po šesti uri odpeljali z Jesenic. Na Gorenjskem je bilo precej oblačno, toda bojazan glede vremena je bila kmalu odveč, saj je potovanje potekalo v lepem sončnem vremenu. Najprej so imeli kratek postanek v Trebnjem, nato pa so si ogledali grad Otočec. Del gradu je že preurejen in za obiskovalce zelo zanimiv. Drugi, to je večji del gradu pa še vedno obnavljajo. Tudi okolica gradu je zelo lepa, zato ni nič čudnega, če imajo vedno dovolj domačin in tujih gostov.

V programu izleta je bil tudi daljši postanek v Šmarjeških toplicah. Marsikdo, ki še ni bil v bazenu s toplo in zdravilno vodo, se bo brez pomislekov ponovno odločil za tak obisk in ne bo mu žal. Enourni postanek v zdravilišču oziroma Šmarjeških toplicah, so izkoristili za kopanje v športnem, nato pa še v pokritem bazenu, ki je sicer namenjen bolnikom iz sosednje novomeške bolnišnice pa tudi pacientom iz drugih krajev, ki prihajajo v Šmarješke toplice po zdravniškem navodilu.

Pot so nadaljevali do Mokronoga, kjer jih je že čakalo kosilo, nato pa še ogled zidanice sredi dolenjskih vinogradov. Če je morda koga od izletnikov nekoliko prevzela zdravilna voda v Šmarjeških toplicah, si je kmalu opomogel, tako da je bilo po nekaj kozarčkih pristnega dolenjskega cvička razpoloženje zopet kmalu na višku. Ob veliki zidanici je popoldne vse prehitro minilo. Proti večeru so se zadovoljni in dobro razpoloženi spet odpeljali prek Trebnjega in Ljubljane nazaj na Jesenice. Izlet je bil lepo organiziran, morda pa bi kazalo kaj podobnega v bližnji prihodnosti spet organizirati, saj je bil to izlet, ko so izletniki koristno združili s prijetnim.

Boris Hafner

Železarna B. Bieruta v Czestochowi

Gorivo: Kot gorivo v aglomeraciji rabijo droben koks, ki se v zrnatosti od 0–20 mm odseje pred vsipom v skip za plavže. Ta koks meljejo potem v dveh štirivaljčnih dvostopenjskih mlinih kapacitet 120 t/h na zrno pod 3 mm. Drobne koks po mletju ne sejejo, ampak ga transportirajo v silose mešalne postaje. Tudi pri koku enkrat na izmeno ugotavljajo zrnatost nad 3 mm. Običajno se suče okrog 6 do 7 %, ko pa so valji že izrabljeni, pa se ta procent dvigne na 10–12 odst. Če prekorači količina nadzrna 12 %, potem zamenjajo valje.

PRIPRAVA VSIPA:

V železarni B. Bieruta imajo za potrebe aglomeracije veliko skladišče za surovine, ki je dolgo 405 m in široko 72 m. Tako imajo dovolj prostora, da lahko delajo mešanico že na skladišču. S por-

talnim žerjavom nasipajo v plasteh na odrejen prostor koncentrat, aglorudo, zmlet siderit, zelgrudo, tlenek Fe, plavžni prah in apno v naslednjem razmerju: agloruda 54,8 %, koncentrat 18,8 %, apno 1,4 %, plavžni prah 2,9 %, drobní suroví siderit 11,4 %, zelgruda 4,7 %, mešanica iz centralnih skl. 4,8 %, tlenek železa 1,2 %. Razmerje teh komponent je različno, odvisno od recepture in pa od surovin, ki jih imajo na razpolago v času, ko delajo ta kup mešanice. Skupna količina mešanice v enem kupu znaša približno 50.000 ton. Na skladišču imajo prostor za štiri take kupe in sicer na prvi prostor nasipavajo surovine v plasteh, na drugem je kup že narejen, na tretjem kup prekladajo z bagrom in ga potem že premešane s portalnim žerjavom nakladajo v samoraztovorne vagone. Četrti prostor pa je prazen in pripravljen za nov kup mešanice.

OTK ANALIZE — SINTRA IN SUROVIN:

Na koncu D. L. traku pade vroč sinter med dva krempljasta drobilca, ki ga zdrobita na zrnatost od 0–200 mm, nato pa se preseje na dvostopenjskem vibracijskem situ. Iz sita pade sinter na žleb, po katerem gre naprej v vagone in nato naprej na plavž. V žlebu je loputa, ki se na do-

ločen čas odpre ter del sintra pade v posebno cev in nato vibracijsko sito, ki ga odseje na 4 frakcije in to pod 5 mm, od 5 do 10 mm, od 10 do 50 mm, nad 50 mm. Vsaka od teh frakcij pade v poseben silos, ki ga vsake 4 ure izprazni. ter stehatajo in tako dobijo analizo zrnovitosti. Košaro s sintrom zrnatosti od 10–50 mm z Demagom dvignejo na razdelilec, ki ga razdeli tako, da gre 16 % sintra za kemično analizo, ostalih 84 % pa v povratek tako kot ostale tri frakcije. Kemično analizo delajo dvakrat na izmeno in sicer Fe, FeO, SiO₂, CaO in MgO.

Analiz na reduktivnost in oksidativnost ne delajo, razen v primerih, ko delajo poizkuse. Prav tako tudi MICUM-a ne delajo. V mešalni postaji delajo analizo mešanice iz skladišča in apnenca dvakrat na izmeno. Vzorce za sejaino analizo apnenca jemljejo s transportnega traku pod kladvičnim mlinom. Enako vzamejo vzorce za sejaino analizo koks s transportnega traku pod dvostopenjskim štirivaljčnim mlinom. Za vse domače surovine, ki jih pripeljejo v železarno, delajo analize enako kot pri nas, vendar morajo obvezno pobirati vzorce iz vagonov (ročno), ker jim drugače reklamacije ne priznajo. Reklamirana surovina mora biti v vagonu.

Tudi v Šamotarni še nerešeni tehnološki in proizvodni procesi

V zadnji številki Železarja smo obnovili tri probleme in naloge, ki hrome in zavirajo nemoteno in ceneno obratovanje na plavžih in sedem nalog, ki bi jih morali prizadevni inovatorji rešiti v korist boljše in večje poslovnosti in rentabilnosti v obratu martinarna.

Na žalost vse do danes še nismo dobili nobenega predloga, ki bi nakazoval rešitev teh desetih nalog, ki neugodno vplivajo na večjo storilnost na plavžih in v martinarni.

Pristojni in odgovorni strokovnjaki iz talilnic so sicer nakazali 65 nerešenih tehnoloških, proizvodnih in organizacijskih nalog ter problemov, iz katerih je kolegij direktorjev, proizvodnih in vzdrževalnih strokovnjakov skupaj z energetiki izločil 11 najbolj nujnih.

Vodstvo obrata šamotarne je na osnovi okrožnice glavnega direktorja mag. inž. Petra Kunca nakazalo 4 naloge, ki zahtevajo uspešne rešitve. V šamotarni se mora čimprej uvesti ustrezen način polnjenja s sipkimi in mokrimi masami, prav tako pa se mora najti ustrezna rešitev za racionalen odvoz, transport žganega materiala po ukinitvi ozkega tira v obratu. V obratu šamotarne se mora izdelati tudi ustrezen rotirni boben za lovljenje finejših frakcij.

Vsi zaposleni v šamotarni morajo z zunanjimi sodelavci, strojnimi in elektro vzdrževalci čimprej ustrezno rešiti četrti še nerešeni problem: izdelati ustrezno mešalno napravo med silosom in pregibnim kalupom. Ta problem je

star in terja čimprejšnjo, najbolj ustrezno rešitev.

Pri vsipanju polsuhe substance iz silosov v pregibni kalup hidravlične stiskalnice PAUKER, dobimo skoraj vedno zelo nehomogene strukture zrnatosti. Zato morajo načrtovalci

in konstruktorji izdelati potrebne načrte za izdelavo nujno potrebne mešalne naprave nameščene med silosom in pregibnim kalupom. Ta nova mešalna naprava bo imela funkcijo prenosnika in bo dosegala večje homogenosti šamotarske mase ter boljše kvalitete ponvične opeke, ki se izdeluje na tem stroju. Vzporedno z večjo homogenostjo in boljšo kvaliteto bi se zmanjšali odpadki in povečala proizvodnja ponvične opeke.

Zadnja izmena na težki progi se bo poslovila

(Nadalj. s 1. strani)

novih delovnih mestih obdržalo sedanjo grupo, štirje delavci pa zaradi zdravstvenega stanja še niso razporejeni in jih še rešuje zdravstvena služba, oziroma invalidska komisija. Vsi razporejeni delavci bodo odšli na lažja delovna mesta in bodo delali v povsem drugačnih delovnih pogojih.

Delavci razporejeni na nova delovna mesta, razen nekaterih posameznikov, ki bodo zasedli enaka delovna mesta kot jih imajo doslej, se bodo morali od meseca dni, do šestih mesecev priučevati na novih delovnih mestih, ta čas pa zadržijo sedanje osebne dohodke. Ta čas pa bo verjetno znatno skrajšan,

saj imajo sodelavci iz težke proge bogate delovne in strokovne izkušnje.

Na sestanku so se dogovorili, da si bodo v tem tednu ogledali nova delovna mesta in do konca tedna kadrovski službi sporočili svoje odločitve ali spremenjevalne predloge, vendar pa pri tem morajo upoštevati svoje lastne sposobnosti in potrebe Železarne. V okviru možnosti bodo tudi upoštevali njihove pripombe ali ugovore.

Cepprav dokončni rok za prenehanje proizvodnje na težki progi še ni določen, je bil namen sestanka, da so delavci dovolj zgodaj informirani o njihovi preusmeritvi in, da dobijo zaupanje v svoj jutrišnji dan.

Poklicna razglednica

Z današnjim sestavkom zaključujemo to rubriko. Upamo, da so bili ti prispevki v mnogočem koristni. Pri tem nas je vodila iskrena želja, da bi mladi ljudje izbrali tista področja dela, pri katerih bodo družbi s svojimi sposobnostmi največ koristili in osebno bili zadovoljni.

Ne delamo si iluzij: poklicna razglednica je bila le skromen začetek pomembnega področja dejavnosti.

Glede na zaključke 10. seje odbora za kadre pa kaže, da se bo v prihodnje dejavnost poklicnega usmerjanja mladine in odraslih odvijala v nenehni aktivnosti ter po smotrnem in sistematično zasnovanem programu, v raznih oblikah in z raznimi sredstvi.

Poslovimo se z zapisom, ki kaže na sicer presenetljivo ambicijo in hkrati na ugodne obete, ki nam jih odkriva ta petnajstletni fant.

»Poldan je. Vroče julijsko sonce prodira skozi špranje zaves in riše svetle proge po steni moje delovne sobe. Sedim v udobnem stolu in napeto opazujem nemirne kazalce merilnih naprav. Pritiskam na gumb in pretaknem stikalo. Zasliši se rahlo brnenje, kazalec termometra počasi leze naprej. Spet pretaknem stikalo in sivi zastor nad mojo glavo oživi. Prikaže se podoba reaktorjeve notranjosti. Pozorno ogledujem uranove palice. Zdi se mi, da se je nekaj pokvarilo, termometer se bliža kritični točki. Pritisnem na gumb in kazalec počasi zleze nazaj. Vključim še Geigerjev števec. Nič. Vse je v redu, če bi prodrli iz reaktorja nevarni radioaktivni žarki, bi se števec takoj oglašil. Preklopim stikalo, spet brnenje, posveti zelena lučka. Tako, reaktor spet deluje normalno. Vesel sem in srečen; spet se je vse dobro končalo.

Naslonim se na stol in si obrišem potno čelo. Misli mi polete nazaj, v mladost. Dobro se še spominjam, kako sem brskal po učnih knjigah, posebno me je privlačevala fizika.

Vsak dan sem prebiral življenjepise slavnih učenjakov in ogledoval njihove slike. Želel sem si, da bi tudi jaz znal toliko kot oni in bi koristil s svojim delom domovini. No potem sem šel v šole. Najprej srednje tehnična, nato univerza, diploma in končno delo pri atomskem reaktorju.

Iz zvočnika se oglasi glas glavnega inženirja. Kliče me k sebi. Hitro preletim kontrolno tablo pred seboj, nato vključim avtomatsko napravo in se poženem po stopnicah.

V soboto, 6. junija je končala pouk skupina Jeseniškega oddelka višje šole za organizacijo dela v Kranju. Kljub precejšnjim težavam, ki so zadnji čas spremljale normalno delo šole, je po napornem dveletnem študiju 24 naših sodelavcev postalo absolventov. Po podatkih šole je uspeh našega letnika nadpovprečno dober, saj je večina slušateljev opravljala izpite v predpisanih rokih zelo uspešno. Vsi pa želijo, da bodo z znanjem, ki so si ga pridobili v času šolanja, vsak po svojih močeh in na svojem področju dela čimveč prispevali k čimuspješnejšemu poslovanju našega podjetja.

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

DEZURNA SLUŽBA V ŽELEZARNI

	telefon v pisarni	doma
SOBOTA, 13. junija:		
inž. Karel RAVNIK, el. jeklarna	433	790/27
NEDELJA, 14. junija:		
Franc GLOBOČNIK, plavž	340	740
PONEDELJEK, 15. junija:		
inž. Dušan SKOŠEK, energ. obrati	302	775
TOREK, 16. junija:		
inž. Jaka SOKLIČ, stroj. del.	556	888
SREDA, 17. junija:		
inž. Franc VICAR, predel. obrati	743	83141 (državni)
ČETRTEK, 18. junija:		
inž. Božidar BARTELJ, valj. 2400	638	83114 (državni)
PETEK, 19. junija:		
inž. Ivo ARZENSEK, SEP	501	500

Dežurna služba traja od datuma nastopa ob 7. uri do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja tel. 410.

Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Seja predsedstva TK ZMS Železarne

Na seji predsedstva TK ZMS Železarne, dne 8. junija, so prisotni govorili o delu stalnih komisij pri TK ZMS. Iz poročil predsednikov oziroma namestnikov je razvidno, da je v najslabšem položaju ideološka komisija, za katero med mladimi, kakor trenutno kaže, ni pravega zanimanja. Kljub temu pa bo nujno potrebno nekaj storiti, da bo tudi delo te komisije zaživelo. Predvsem bi bilo potrebno pritegniti k sodelovanju mlade komunista, ki glede na pomen komisije ne bi smeli stati ob strani. Ostale komisije: športna in društvena, ter klub mladih novatorjev in samoupravljalcev so delovale kolikor toliko zadovoljivo, čeprav bi morda lahko dosegle večje uspehe predvsem ob večjem sodelovanju širšega kroga mladih železarjev. Pokazala se je tudi potreba po bolj dognanih in usklajenih programih dela komisij, na katerih naj bi v bodoče tudi slonelo glavno breme dela TK ZMS Železarne. Na seji so zadovoljili dva člana predsedstva, da naredita analitičen pregled seznama mladih železarjev iz katerega naj bi izbrala in predlagala nove kadre, ki bodo okrepili tako komisije kot tudi samo predsedstvo TK ZMS.

V razgovoru je sodeloval tudi predsednik ObK ZMS Jesenice prof. Srečko Krč, ki je med drugim dejal, da bodo morala vodstva aktivov ZM v občini pričeti s proučevanjem strukture in nekaterih lastnosti mladih v občini, kar naj bi tudi dalo kar se da realno osnovo za nadaljnjo programiranje. Predlagano je bilo tudi, da se imenuje posebna skupina, ki bo ta vprašanja temeljito proučila pred zasedanjem II. kongresa samoupravljalcev.

V Železnari je končano tudi tekmovanje v dejavnosti aktivov, zato bo predsedstvo TK ZMS Železarne imenovalo komisijo, ki bo pregledala stanje in najboljši aktiv tudi nagradilo.

Alojz Činkelj in njegov aktiv

Med redkimi mladimi aktivisti, ki so ob zaključni prireditvi meseca mladosti dobili priznanje za požrtvovalno in uspešno delo v mladinski organizaciji, je tudi Alojz ČINKELJ, delavec iz Železarne. On je aktiven tabornik, član predsedstva TK ZMS Železarne, predsednik športne komisije in predsednik obratnega aktivna ZM HVŽ. Vestnost in prizadevnost, ki jo Alojz Činkelj kaže pri delu v vseh teh družbeno političnih organih pričajo, da je to priznanje tudi resnično zaslužil. Čestitamo!

Alojz Činkelj je poleg drugega tudi predsednik obratnega aktivna ZM HVŽ. Morda bo prav, če se bralcem posreduje tudi delovanje in struktura tega aktivna, ki je eden številčno najmočnejših v Železnari. S tem pa bodo lahko tudi spoznali predsednika in njegovo delo v aktivu.

Aktiv ZM HVŽ šteje čez sto mladih, od katerih pa hodi na sestanke okoli 70 mladincev. Žal pa vsi ti mladinci trenutno še ne kažejo tudi resničnega zanimanja za delo v ZM tako, da predsednik Činkelj lahko računa le na 21 mladincev, ki so pripravljeni resnično sodelovati in delati po sprejetem programu dela aktivna. Kljub temu pa je tudi tako število kar zadovoljivo in spodbudno če se ve, da je aktiv do oktobra lanskega leta »spal« tri leta, nakar je vodstvo aktivna na pobudo predsednika TK ZMS Železarne Mirota Ipavca prevzel sedanji predsednik Činkelj. Aktivu, ki je pod vodstvom novega predsednika zopet oživel, so nudili pomoč tudi obratovodstvo in obratovodja inž. Mesarič. Dane so jim možnosti, da se sestajajo tudi med delovnim časom. Žal pa prizadevanja predsednika aktivna, da bi mladi to upoštevali in se bolj masovno udeleževali sestankov, niso povsod naletela na razumevanje, tako da so bili sestanki po pravilu slabše obiskani, kot je bilo pričakovati. Predsednik aktivna Činkelj je mnenja, da je vzrok temu premajhno poznavanje nalog in ciljev ZM, samoupravnih organov in problematike Železarne. Eden od vzrokov je morda tudi ta, da je strokovna izobrazba zaposlenih mladincev na nižji stopnji in, da mladi na delovanje tako v ZM kot tudi v ostalih družbeno političnih organizacijah gledajo s stališča materialnih in finančnih dobrin in nadomestil. Morda je po eni strani deloma tudi razumljivo, saj je poprečni zaslužek delavca okoli 800 do 900 din ali pa še celo manj. Poleg tega pa je tudi mnogo takih mladincev, ki se na delo vozijo, kar pa jim tudi onemogoča aktivno delovanje v aktivu ZM. Dosti mladih, ki pa so iz sosednjih republik, pa tako delo povečini ne zanima in ne priteguje. Večje zanimanje pa obstoja za udejstvovanje mladih na športnem področju. Mladi imajo tudi željo, da bi šli skupno na izfet, za kar pa ne najdejo ne podpore, ne denarja. Poizkusili so ga dobiti z delovnimi akcijami, ki pa žal niso uspeli.

Zanimivo je tudi to, da mladi nimajo nobenega predstavnika v obratnem DS, čeprav zanimanje za delo v samoupravnih organih pri določenem številu mladih obstoja. Predsednik Činkelj je to komentiral s tem, da so mladi

premalo upoštevani s strani starejših sodelavcev. Prav tako pa se čutijo zapostavljene tudi s strani sindikata in ZK, čeprav je trenutno predlaganih osem mladih za članstvo ZK. Resnici na ljubo, pa naglašam, da vzroka za nesodelovanje ne gre iskati samo s te strani, saj bi mladi z večjo zavzetostjo in resnim delom morda več dosegli in naposled zavzeli položaj, ki ga zaslužijo.

Predsednik obratnega aktivna ZM HVŽ Činkelj ni prikrival slabosti, ki trenutno zmanjšujejo vrednost in pomembnost aktivna, obenem pa je tudi povedal, da si bodo mladi v bodoče prizadevali doseči večje uspehe na področju delovnih akcij, športa ter sodelovanja z obratnimi družbeno političnimi in samoupravnimi organi. V teh prizadevanjih pa jim je obratovodstvo tudi pripravljeno pomagati tako, da tudi rezultati ne bodo izostali. V prizadevanjih za čimbolj uspešno delovanje aktivna, pa bi kazalo zbrati skupaj prizadevne in perspektivne mladince, katerim naj bi se nudile možnosti za družbeno politično izobraževanje in spoznavanja problematike Železarne. Ti mladi naj bi bili potem tudi gonilna sila aktivna, ki je nedvomno kljub vsemu sposoben doseči zavidljive rezultate.

V teh prizadevanjih in načrtih jim želimo čimveč uspehov, predsedniku Alojzu Činkelju pa še enkrat čestitamo k priznanju, kar pa naj bo obenem tudi spodbuda za nadaljnjo udejstvovanje in vestno delo v družbeno političnih organizacijah in organih.

Z. E.

Seja koordinacijskega odbora ZMS ZPSŽ

Pretekli teden je bila v Ljubljani seja posvetovalnega organa ZMS združenega podjetja Slovenske železarne. Seji so prisostvovali člani predsedstev ZMS iz železarn Ravne, Štore in Jesenic. Najprej je predsednik Miro Ipavec prebral sklepe prejšnje seje in sicer:

- po pet predstavnikov iz vsake železarne sestavlja posvetovalni organ ZPSŽ
- posvetovalni organ je najvišji organ, ki zastopa interese Zveze mladine na vseh forumih
- po dva voljena člana iz vsake železarne morata prisostvovati seji, da je le-ta sklepna
- posvetovalni organ sestavljajo predsednik, podpredsednik in člani, sestajajo se po štirikrat na leto ali po dogovoru
- kraj sestanka se določi po dogovoru
- mandatna doba traja eno leto.

Sledila so poročila o delu konferenc ZM v posameznih železnarah. V Štoreh so sklicali volilno sejo. Konferenca šteje 61 članov, predsedstvo pa 21 članov. Imajo sedemčlanski sekretariat, ki ga sestavljajo predsedniki komisij in se sestaja po potrebi. Predsedstvo pa se sestaja le enkrat na leto, da pregleda proračun in gospodarski plan, delo pa se v glavnem odvija po komisijah. Delovnih prostorov še nimajo, objavljen pa imajo letos. Organizirali bodo politične seminarje, delavska univerza pa jim pošilja seznane predavanj, ki so dvakrat tedensko in o tem obveščajo mladino železarne.

V Železnari Ravne šteje predsedstvo 11 voljenih članov. Imajo tri komisije, prostorov za seje nimajo, denar za delo pa so si prislužili z reklamo. Organizirali so razna predavanja, vendar je bila udeležba slaba. Komisija za kulturo pa prireja razna kulturna srečanja.

V železnari Jesenice šteje predsedstvo 21 članov in se sestajajo enkrat tedensko v svojih prostorih. Razen tega delujejo tri komisije (društvena, športna, idejno politična) in klub mladih novatorjev.

Odbor za življenjske pogoje in rekreacijo v ZJ odloča koliko prostih dni se odobrava za udeležbo mladih na seminarjih, posvetovanjih ali drugih prireditvah. TK ZMS ima status samostojne organizacije, ki dela v skladu s statutom.

TK ZMS železarne Jesenice je organiziral za mlade cikel 11 predavanj.

Ob zaključku seje so sprejeli naslednje sklepe:

- delo mladinskih organizacij v vseh treh železnarah naj se poenoti in uskladi
- delo posvetovalnega organa se razširi še na komisije, ki naj sodelujejo s pismenimi predlogi
- posvetovalni organ zadolži mladinsko organizacijo železarne Ravne za organizacijo srečanja mladih na Ravnah ob 350-letnici železarne v mesecu oktobru
- predsednik Miro Ipavec bo obiskal predsedstva mladinske organizacije na Ravnah in v Štoreh.

Seja ObK ZMS Jesenice

Z zaključkom praznovanja meseca mladosti, je bilo tudi končano prvo obdobje dela predsedstva ObK ZMS Jesenice v letošnjem letu. Temu pa bo sledilo obdobje, ko zaradi počitnic in dopustov ni mogoče aktivno delovanje aktivov ZM kot tudi njih vodstev.

Poročilo o praznovanju meseca mladosti, program dela predsedstva ObK ZMS Jesenice za mesece: junij, julij, avgust in september, finančno poročilo ObK ZMS za obdobje od 1. 1. do 31. 5. ter nekaj tekočih zadev, pa so bile tudi teme za dnevni red seje predsedstva ObK ZMS Jesenice, ki je bila dne 5. 6.

Uvodoma je tehnični sekretar ObK ZMS Jesenice Zlato Vogrič podal pregled tekmovanj in prireditev v mesecu mladosti. Obenem so bile iznešene tudi nekatere slabosti okoli organiziranja nekaterih prireditev ter premajhne zavzetosti tako nekaterih posameznikov kot aktivov ZM.

Pod drugo točko dnevnega reda so se prisotni strinjali, da bo ostal program dela predsedstva ObK ZMS v letnem času isti, kot so si ga zadali že pred dvema mesecema. Tu je misljeno predvsem še nadaljnja ustanavljanje novih aktivov ZM v občini, poživitev dejavnosti že obstoječih in pritegniti v vodstva teh aktivov kar najbolj ustrezne in perspektivne kadre. Poleg tega pa si je predsedstvo zadalo še nalogo, da bodo posamezni člani predsedstva obiskali aktivne v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah, kjer bi se pogovarjali o delu mladih in o oblikah za izvajanje načel in stališč sprejetih na seminarju v Gozd Martuljku.

Nadalje je sekretar Vogrič povedal še o pozivu za sodelovanje mladih iz občine Jesenice na delovni akciji »Banja Luka 70«. Mladi iz občine (tu pride v poštev skoraj izključno samo školska mladina) naj bi se te akcije udeležili v prvi izmeni, ki se bo pričela 18. 6. in bo trajala mesec dni. Ob tem pa so nastale tudi nekatere težave, vendar upajo, da same udeležbe mladih na tej akciji ne bodo preveč ovirale ali celo onemogočile.

Sledilo je še finančno poročilo iz katerega je razvidno, da so stroški prireditev v mesecu mladosti višji kot so bili predvideni in, da bo ObK ZMS Jesenice z dotacijam »vzdržala« predvidoma le do meseca oktobra.

Ob zaključku seje je sekretar Zlato Vogrič, ki je sejo tudi vodil, pozval navzoče, da se udeležijo razstave: »mladi v ilegali, vojni in povojni graditvi«, ki jo je pripravila ObK ZMS Jesenice, tehnični muzej Železarne in DPD Svoboda Tone Čušar Jesenice.

Z. E.

Samoupravní organi v preteklem tednu

16. seja odbora za življenjske pogoje in rekreacijo

Predsednik odbora za življenjske pogoje in rekreacijo Janez Kavčič je sklical 16. sejo odbora v torek, 2. julija 1970 in za dnevni red predlagal: obravnavanje ugovorov na sklepe stanovanja komisije o dodeljevanju posojil, problematiko gostinskega podjetja **ŽELEZAR** in reševanje tekočih zadev.

Pri obravnavanju ugovorov na dodeljevanje posojil za individualno gradnjo, so razen enega primera vsem ugovorom ugodili in naročili stanovanjski komisiji da tudi s temi sklene posojilno pogodbo, ustrezni službi pa, da za toliko, kolikor znašajo novododeljena posojila poveča znesek za individualna posojila iz oročenih sredstev.

Ob razpravi ob problematiki gostinskega podjetja ZELEZAR, predvsem kako pokriti njihovo izgubo letošnjega leta, kajti v tem kolektivu delavci prejemajo samo 80 % osebne dohodka, so na predlog posebne komisije in kadrovskega sektorja ter izčrpane razprave sprejeli naslednje sklepe:

— Kantine v Železarni ostanejo zaenkrat v istem obsegu in na dopoldanski ter popoldanski izmeni obratujejo po istem urniku. Na nočnih izmenah, ob nedeljah in praznikih pa razen kantine v martinarni in v valjarni Bela obratujejo največ od 2 do 2,5 ure.

— Topli obroki se bodo v kantinah od 1. julija dalje delili po 2 din s tem, da obroki mora vsebovati 600 do 700 kalorij. Razliko med to ceno in dejansko ceno, ki jo bosta izračunala sektor za ekonomiko in gostinsko podjetje ŽELEZAR, pa bo krila Železarna. S tem v zvezi odbor zahteva od gostinskega podjetja, da kvaliteto toplega obroka poboljša, prav tako pa mora izboljšati tudi organizacijo delitve toplih obrokov.

— Izgubo, ki je nastala v kantinah od 1. januarja do 31. junija bo Železarna pokrila na osnovi kalkulativnih cen, ki jih bosta izračunala sektor za ekonomiko in gostinsko podjetje.

— Gostinskemu podjetju so priporočili, da v kantinah uvedejo nagrajevanje po prometu. Po preteku treh mesecev pa morajo ustrezne službe Železarne in gostinsko podjetje odboru poročati o stanju v kantinah.

— Cene za postelje v sam-skih domovih ostanejo ne-spremenjene, razliko med pla-čano ceno in kalkulatívno ceno, ki jo bosta ugotovila sektor za ekonomiko in go-stinsko podjetje, bo Železar-na krila od 1. januarja 1970 dalje.

v samskih domovih, ki bo
osnova za kalkulativne cene
od 1. julija 1970.

— Gostinskemu podjetju so priporočili, da poizkuša v samskih domovih uvesti samoupravo, s čimer bi dosegli večji red v samskih domovih in večje sodelovanje s stanovalci.

V nadaljevanju se je so obravnavali nekaj prošelj predvsem za izredno plačane dopuste, ki so jih glede na pomembnost prireditve odobrili ali zavrnili. Obravnavali so tudi nekaj prošelj za dotacije, ki pa so jih ugodno rešili le za najnujnejše primere, vse ostale pa so zavrnili.

9. seja odbora za osnovna sredstva

Na 9. seji odbora za osnovna sredstva, ki je bila v petek, 5. junija 1970, so obravnaval elaborate za razna dela po programu amortizacije za zamenjavo ali po programu investicijskega vzdrževanja in reševali nekatere tekoče zadeve.

Obravnavali so elaborate: za postavitev brusilnega stroja NAZOS — UNION v strugarni valjev, postavitev CM 6000-SE v obratu površinske obdelave, za nabavo 5 tonskega žerjava za vozovno delavnico, za postavitev mazutnega rezervoarja čistilca vode v šamotarni, za vgraditev filtrov hladilne vode na ASEA električni peči, za nabavo portalnega žerjava 10 Mp za oddelek površinske obdelave na Beli, za nabavo vrtnalne garniture za kamnolom, za zamenjavo poškodovanega ultrazvočnega aparata v raziskovalnem oddelku, za zamenjavo izrabljenega skobelnika v raziskovalnemu oddelku, za nabavo bojlerjev za higienske prostore v Železarni, kjer razpoložljive količine tople vode ne dosegajo minimalnih normativov, za dograditev naprave za proizvodnjo in polnjenje argona in za dograditev mehanizacije Blow-Knox škarij v valjarni 2400. Vsi elaborati so potrjeni, razen za vrtnalno garnituro, ker je treba pripraviti še primerjalno analizo z vrtnalnimi garniturami, ki jih izdeluje železarne Ravne.

V nadaljevanju seje so med tekočimi zadevami odobrili likvidacijo osnovnih sredstev po seznamu, ki ga je predložila uprava osnovnih sredstev. Sedanja vrednost vseh likvidiranih osnovnih sredstev po tem seznamu znaša komaj 6.787 din proti 900.000 din kolikor je znašala osnovna vrednost teh sredstev. Ustrezni komisiji so naročili, da tista osnovna sredstva, ki izkazujejo še sedanjo vrednost oceni in poizkuša prodati, ter z izkupičkom kriti sedanjo vrednost. Obratom, iz katerih so likvidirana

osnovna sredstva pa so naročili, da morajo skladno s sklepi odbora za osnovna sredstva, tudi fizično likvidirati ta sredstva najkasneje v treh mesecih, ker se bodo drugače reaktivirala.

Odobrili so brezplačen odstop, za Železarno nerabnih parcel, skupščini občine Jesenice, ki jih bo uporabila za rekonstrukcijo Tomšičeve ceste in za gradnjo prizidka otroškega vrtca Angelce Opepek na Plavžu.

Strojni in elektrovzdrževalci motor inovatorstva v Železarni

Tridesetega maja, je imela komisija za izume in racionalizacije pri svetu delovne enote vzdrževanja svojo šesto redno sejo pod predsedstvom Vinka Noča in ob navzočnosti šefa delovne enote inž. Mira Noča. Seji so tudi prisostvovali obratovodje in ostali člani komisije, ki so sodelovali pri ocenjevanju izvedenih in v enoti predloženih tehničnih izboljšav.

Nekatere, v zadnjem času v proizvodnjo uvedene tehnične izboljšave, so zaradi koristnosti že pozitivno ocenile komisije pri svetih delovnih enot, v katerih so vzdrževalci svoje dosežke izvedli.

Na šesti redni seji komisije za izume in racionalizacije pri svetu delovnih enot vzdrževanja, sta bili dokončno ocenjeni dve v zadnjem času izvedeni izboljšavi. Trem avtorjem sta bili priznani in izplačani dve spodbudni odškodnini v višini 1050 N din.

Izboljševalni predlog št. 1927 »Kovinski plavač in mejno stikalo v zbirniku olja na hladnem navijalcu v valjarni bluming štekel v valjarni Bela«, je izdelal mazilni tehnološki strojne vzdrževanja Ivko KODRIČ, s sodelavcem Brankom ISKRA, mazilnim tehnikom v valjarni Bela.

13. seja komisije za delovne odnose in nagrajevanje v valjarni profilov

Komisija za delovne odnose in nagrajevanje v valjarni profilov je imela v torek 2. junija 13. redno sejo. Obratovodja tov. Črv je prisotne seznanil s podatki o doseženih normah za mesec maj.

Iz njegovega poročila je bilo razvidno, da na težki progi popravki norm niso bili potrebni, medtem ko so v adjustaži nekateri posamezniki presegli faktor 1.40 in so opravičili potrebno korekturo. Četrta grupa dneine Fekonja je prav tako dosegla faktor 1,42, vendar se je komisija strinjala s predlogom, da korektura norm ni bila izvedena, kakor tudi na lahkkih progah ,kjer so dnini Markelj na progi 450 priznali faktor 1,14. Izmena Markelj je zadovoljivo dosegala norme, je sedaj z ukinitvijo dneine Jurčič delala na progi 340 in dosegla faktor 0,91. Komisija je bila mnenja, da dnini Markelj prizna faktor 1,14, ki ga je dosegla na progi 450. Upoštevali so dejstvo, da delavci še niso vajeni delati na progi 340 in se to šteje kot priučitev s pripombo, da si mora tudi dnina Markelj v prihodnje tako prizadevati kot si je prizadevala dnina Jurčič.

Obratovodja valjarne profilovali, ki so obravnavali predlog za uvedbo nadurnega dela na Rafama strojih. Člani komisije so se s predlogom strinjali, prav tako tudi s spremembami za 10 delovnih mest za katere bodo izdali ustrezne odločbe. Člani komisije menijo, da bi morali delovodje spremembe delovnih mest oziroma premike bolj resno obravnavati in to tudi izvajati, da pozneje pri

delavcin ne bo nezadovoljstva. Na seji je bil sprejet sklep, da je slehernemu delavcu, ki še nima odločbe o svojem zadnjem delovnem mestu ali pa so mu ga dodelili pred letom 1965, ko še ni bilo odločb, izda odločba. Tako se bodo izognili težavam, ki bi lahko nastale pri reorganizaciji obrata.

Sindikalnemu odboru obrata Javornik I bodo posredovali predloge za izpolnitev komisije za delovne odnose in nagrajevanje z novimi člani, ker nekateri člani sedanje komisije odhajajo na nova delovna mesta v druge obrate.

41. seja odbora za plan in finance

V petek, 5. junija 1970 je bila 41. seja odbora za plan in finance, na kateri so obravnavali uspehe proizvodnj v zadnji dekadi maja in izvršitev plana v maju. Ugotovili so, da so doseženi rezultati bolj ugodni, kakor pa so jih pričakovali zaradi težav s pomanjkanjem vložka, zaradi remonta globinske peči v valjarni Bela, remonta kisikarne in zaradi pomanjkanja delavcev. Ugotovili so, da so doseženi uspehi tudi rezultat tedenskega razporejanja vložka in bi bili lahko še boljši, kljub težavam, če bi le imeli na razpolago več kvalitetnega vložka.

njevali strojne vzdrževalce, posebno tehničarje. Avtor tehnične izboljšave št. 1935 Peter LICEN, tehnik iz delavnice tehtnic, je domiselno vgradil v sistem tehtnic posebno vodila, ki preprečujejo pogostne kvare na nožih tehtnice, trganje distančnih vezi in deformacije pogonske gredi s sklopke tehtnice.

Izboljsava je v vsakem pogledu uspela in zagotavlja nemoten potek tehtanja tudi pri nepazljivem dviganju in spuščanju bram. S to dodatno izboljšavo so popolnoma odpadli kvari in zastoji na Fairbanks-Morse 10-tonski tehnični v valjarni Bela.

Mazilnemu tehniku Ivkotu Kodriču in njegovemu sodelavcu Branku Iskru, kakor tudi Petru Ličenu, se iskreno zahvaljujemo za trud in prizadevnost, ki jo vlagajo v nemoteno, ceneno in poboljšano obratovanje. Nagrajenim avtorjem tehničnih izboljšav iskreno čestitamo k uspešnim izboljšavam in priznanim spodbudnim odškodninam.

Sestanki delovnih skupin

HVŽ — ŽARILNICA — Delovna skupina Egart je imela sestanek 8. maja. Najprej so bili na vrsti odgovori na vprašanja postavljena na prejšnjem sestanku. Vodja delovne skupine je povedal, da bodo imeli na razpolago namesto čaja kavo.

Razpravljali so še o varstvu pri delu. V železarni je še vedno veliko poškodb pri delu, zato je potrebna še večja previdnost pri delu. Vodja delovne skupine je govoril o tem kako je treba delati, da bo manj poškodb. Nekaj pripomb so imeli glede ozkih trakov za hladno valjarno, ki jih težko vlečejo za zvonaste peči. Potreben je večji red, pri zvonastih pečeh pa je treba paziti, da ne bo zastojev. Sodelavec Gasar je še povedal, da je treba pri generatorju izolirati ogrevalce. Pri generatorjih so tudi preizkušnje tarifne postavke.

STRUGARNA VALJEV — JAVORNIK — BELA — Sestanek so imeli 18. maja. Vodja oddelka tovarš Gmajnar je podal analizo osebnih dohodkov za strugarno valjev in obenem tudi pregled osebnih dohodkov po posameznih kvalifikacijah, v vzdrževanju in celotnem podjetju. Iz pregleda je bilo razvidno kakšno mesto zavzema strugarna valjev v vzdrževanju in železarni. Ugotavljajo, da so glede osebnih dohodkov med zadnjimi v delovni enoti in železarni, čeprav bi po kategorizaciji delovnih mest morali biti na višjem mestu na lestevici. Razpravljali so še o ukrepih za saniranje osebnih dohodkov, o cenikih in predlagali uvedbo norm ter popravek cenika.

V razpravi so sodelovali sodelavci: Palovšnik, Grintov, poleg njih pa še inž. Noč in tov. Malej.

TRANSPORTNI OBRATI — PROMET — Na sestanku 14. maja so govorili o disciplini in koriščenju delovnega časa. Nekateri člani skupine so imeli pripombe glede voznih redov in predlagali, da bi tisti delavci, ki se vozijo, lahko zapustili obrat vsaj 4 minute pred koncem dne. Čimprej je treba uvesti 42-urni teden, vodja enote pa je povedal, da nastajajo težave zlasti pri vlečni službi (kurjači).

TRANSPORTNI OBRATI — VLEČNA SLUŽBA — Sestanek so imeli 12. 5. — Sodelavec Robič je govoril o disciplini in poudaril, da je njihova naloga predvsem ta, da pravočasno postrežejo proizvodnemu obratu, da obratuje brez zastojev, če pa je stroj na koncu izmene prost ni krivda transportnega obrata. Tovariš Kalan je opozoril na to, da je v takem primeru treba izkoristiti priliko za čiščenje stroja in odpravo morebitnih pomanjkljivosti na stroju. Vodja oddelka je še govoril o doslednem izkoriščanju delovnega časa, ko je treba z delom pravočasno začeti in tudi končati. Vsako predčasno zapuščanje delovnega mesta oziroma obrata se smatra kot zamujanje dela.

TRANSPORTNI OBRATI — VLEČNA SLUŽBA III — Na sestanku, dne 14. maja so razpravljali o delovni disciplini in koriščenju delovnega časa. Imeli so pripombe glede voznih redov, ker vlaki in avtobusi prezgodaj odpeljejo, obrat pa je precej oddaljen od vratarja. Zato naj bi članom delovne skupine, ki se vozijo, dovolili, da obrat zapustijo vsaj 4 minute pred koncem dne. Želijo, da se čimprej uvede 42-urni teden. S težavami, ki nastanejo pri tem, jih je seznanil vodja enote.

PLAVŽ — KAMNOLOM APNENICA — Na sestanku 21. maja so največ pozornosti posvetili bolj varnemu delu. Mlajše delavce so ponovno opozorili, da je najbolj nevarno delo takrat, ko novo sprejeti delavec dela mesec dni in je vse premalo pazljiv na delovnem mestu. Misli, da že vse ve in zna in da se mu ne more ničesar zgoditi. Pri tem so omenili poškodbo sodelavca Ismeta Barčiča, ki bi se lahko končala s težjimi posledicami.

Poraba tolčenca ni velika, več pa je treba granulata, vendar nimajo rezervnih kladiv za mlin. Mehanska lopata je mesečno deset dni na rudi. Že sedaj bo treba misliti na pripravo apnenca za zimo. Potrebno bo napraviti globinske vrtnice, kar pa se je zelo podražilo. Veliko bi prihranili, če bi imeli svojo garnituro. Z malicami niso zadovoljni, niso kvalitete in so drage.

HVŽ — ODPRAVA — Sestanek so imeli 18. maja. Zaščitna sredstva so zelo draga, zato so predlagali, da naj bo njihova uporaba bolj smotrna. Seznanjeni so bili tudi s koriščenjem letnega dopusta z ozirom na proste sobote. Imajo več reklamacij, ker se pri nakladanju izdelki poškodujejo.

Obratovodstvu predlagajo, da naj bi uvedli nadomestne ure kadar posada ni popolna. Taki primeri bodo pogosti ko bodo letni dopusti.

JAVORNIK I — LAHKE PROGE — Sestanek je bil 25. maja. Plan za mesec april ni bil dosežen, ker je bila zmanjšana posada. Vodja delovne skupine tovarš Markelj je pojasnil glede ustavitve prog 230 in 340. Predlagali so, da bi bili zaposleni na novih delovnih mestih le delavci iz obrata Javornika I, ki sedaj ustavlja proizvodnjo. Razpravljali so še o disciplini in o varstvu pri delu. Ker se bližajo dopusti bo potrebna na delovnem mestu še večja previdnost, da bo manj poškodb, treba pa bo še bolj izkoristiti delovni čas.

VALJARNA BELA — Vodja oddelka je obrazložil problematiko proizvodnih stroškov, dobiti (izplena) in koriščenje delovnega časa. Težave nastajajo ker primanjkuje delavcev. Nekateri stroji so v slabem stanju in je potrebna temeljita obnova. Na progi 1 in 3 predvidevajo remont. Govorili so še o delovni disciplini in koriščenju delovnega časa, ki ga je možno izboljšati ob koncu dne. Precej pripomb je bilo zaradi prepočasnega ukrepanja odgovornih služb glede raznih vprašanj. Še do danes ni rešeno vprašanje nagrajevanja in pravičnega usklajevanja OD na Beli. Prenosne naprave (verige) so izrabljene in je zaradi tega delo nevarno, kljub opozorilu novih verig še nimajo. Že na zadnjem sestanku so govorili o boljši dobiti (izplenu), namesto tega pa dobivajo slabši vložek in je zato tudi slabša dobit. Na mnoga vprašanja delavcev se samo zmiguje z rameni ali pa dobijo odgovor »se rešuje« ali pa »je v teku«. Sestanki postajajo nezanimivi.

VEN — BELA — Na sestanku delovne skupine, dne 14. maja so opozorili na dve aktualni vprašanji, ki naj bi jih obravnavali samoupravni organi. Ugotavljajo, da je pribitek za nočno delo preizek in drugič ni pravilno, da se dodatek za neprekinjeno delo v podjetju formira procentualno na leta, ta odstotek pa je vezan na kategorizacijo oziroma na vrednotenje delovnega mesta.

VEN — BELA — Na sestanku 15. maja so predlagali naj bi samoupravni organi razpravljali o uvedbi dodatka za nedeljske ure, ker so ob prehodu na delovni čas 4 + 1 ob nedeljah in ob praznikih na delovnih mestih, menijo pa tudi, da je dodatek za nočne ure preizek.

KADROVSKI SEKTOR — SOCIALNO-ZDRAVSTVENA SLUŽBA — Sestanek so imeli 7. maja. Seznanjeni so bili s pripravami v tovarni za uresničevanje oziroma izvajanje sankcij pri urejanju proizvodnje oziroma poslovanja tovarne. Izdali bodo posebno bršuro v kateri bodo navedene smernice in način za izboljšanje delovnega programa.

Dr. Rjazancev je govoril o preventivni akciji za ublažitev obolenja gripe, v času ko je bila na Jesenicah že razvita epidemija gripe. V železarni je bil bolniški stalež večji le od 3 do 6 %, medtem ko je bilo v občini registriranih 40—60 % obolelih za gripo. Zaradi te akcije je bilo manj obolelih in manjši izpad v proizvodnji, ki bi sicer nastal ob večji odsotnosti delavcev z dela. Inž. Tone Varl je zatem govoril še o nekaterih drugih akcijah, ko bo morala sodelovati socialno-zdravstvena služba, zlasti pri premeščanju delavcev iz valjarn, kjer bodo postopoma ustavljali proizvodnjo, na nova ustrezna delovna mesta. Gre za delavce, ki zaradi svoje fizične izčrpnosti in občutno zmanjšane delovne sposobnosti ne bi mogli opravljati dela na novem delovnem mestu. Tu je še vprašanje ustreznih delovnih mest za ženske ter potreba za uvedbo medicinske rekreacije o kateri pa je govoril dr. Rjazancev.

MARTINARNA — Na sestanku 15. maja so ugotovili, da so bili proizvodni rezultati v aprilu zadovoljivi, toda pri dobitju (izplenu), niso dosegli pričakovanih rezultatov. V maju bo proizvodni načrt težko izpolnjen zaradi remonta kiskarne. V aprilu so imeli samo eno poškodbo pri delu, toda kljub temu je treba posvečati vso pozornost varstvu pri delu.

JAVORNIK II — PROGA — Delovna skupina Lavrinec je imela sestanek 22. maja. Vodja delovne skupine je govoril o koriščenju delovnega časa, kar je treba upoštevati tudi takrat ko so delavci zaposleni v adjustaži pri zračenju pločevine.

Skrbeti je treba za to, da bo delovni učinek čimboljši in da bo delovni čas čimboljše izkoriščen. Če bodo ugotovljeni primeri predčasnega zapuščanja delovnega mesta, bo dninski vodja moral vpisati manj delovnih ur.

TRANSPORTNI OBRATI — VOZOVNA DELAVNICA — Sestanek so imeli 11. maja. Šef delovne enote tovarš Košir je govoril o uvedbi 42-urnega tednika in pripomnil, da je za oddelke vzdrževanja transportnih sredstev predviden delovni čas 5 + 2. Tovariš Kobentar je še dodal, da je za leto 1970 že sestavljen razpored prostih sobot. Delovno disciplino v obratu je treba izboljšati in bolj racionalno izkoristiti delovni čas.

TRANSPORTNI OBRATI — Po tem, ko so bili prisotni seznanjeni s sklepom DSŽ o koriščenju delovnega časa, so imeli več pripomb k tej problematiki in zahtevali, da je treba ustrezno problematiko obravnavati na seji DS in jo dokončno rešiti. Obratovodstvo naj posreduje informacijo kdaj je predviden prehod na 42-urni teden pri vlečni službi, v martinarni je treba urediti kdo lahko daje premikalne signale skupinam, ki so zaposlene na tem sektorju. Določena dela kljub opozorilu v kopalnici še niso bila urejena, zato se delavci umivajo z mrzlo vodo.

PLAVŽ — Delovna skupina Koželj je imela sestanek 26. maja. Obširneje so govorili o vzrokih zakaj ne dosegajo proizvodnega načrta in ugotovili, da razpolagajo z neustreznim vložkom. Beseda je tekla še o dohavi koksa in podpisu pogodbe s koksarno Lukavac. Problem imajo tudi zaradi pomanjkanja žerjavovod'j, ker je na posameznih žerjavih delovni čas 8 ali 12 ur brez prostih dni. Menijo, da bi morali enkrat ali dvakrat v letu sklicati zbor delovne enote in se pogovoriti o vprašanjih, ki so obravnavana na sestankih, ne dobijo pa ustreznih odgovorov. Vprašanja se nanašajo na ustrezne delovne pogoje ter na osebne dohodke zaposlenih.

VALJARNA BELA — Delovna skupina Šmid je na sestanku 27. maja obširneje obravnavala proizvodno problematiko in ugotavljala zakaj ni dosežen proizvodni načrt. Omenjeni so bili zastoji na oblikovalnih progah in pomanjkanju vložka. V zvezi z okrožnico št. 14 o koriščenju delovnega časa so imeli prisotni več pripomb. Urediti je treba higienske prostore, prevoze, zaostriti disciplino predvsem glede prihoda in odhoda na delovno mesto, kar naj velja tudi za uslužbence. Če le ti nimajo dela jih je treba premestiti v proizvodni obrat. Nagrajevanje je treba urediti tako, da bo delavec vedel zakaj dela in da bo imel koristi zaradi večjega prizadevanja. Ostro so kritizirali stalen porast življenjskih stroškov, medtem pa osebni dohodki ostajajo na enaki višini. Z delom je treba končati 15 minut pred koncem dne.

ELEKTROENERGIJA — Na sestanku 28. maja so bili prisotni seznanjeni z vsebino okrožnice št. 14. Ker delo že sedaj poteka skladno z okrožnico večjih pripomb niso imeli. Le v RTP — Bela so pripomnili, da so higienski prostori preveč oddaljeni.

PLAVŽ — VZDRŽEVALCI — Sestanek so imeli 7. maja in zelo obširno govorili o izkoriščanju delovnega časa in o zapuščanju delovnih mest ob koncu dne.

ELEKTROENERGIJA — Sestanek so imeli 28. maja v zvezi z okrožnico št. 14. Niso imeli pripomb in tudi z disciplino nimajo težav. Edino vprašanje, ki je bilo postavljeno na sestanku je blo glede ustavitve HE Gorje. Kar je po mnenju strojnikov vsake kWh škoda, ker gre v izgubo zaradi ustavljanja.

STROJNO VZDRŽEVANJE — MONTAŽNI ODDLEK — Na sestanku 11. maja so zavzeli stališče, da je treba v naše gospodarstvo vnesti stabilizacijo cen in zagotoviti reprodukcijski material. Prodajati je treba le tistemu, ki ima denar, sicer pa menijo, da naša komercialna služba ni kos nalogam.

Uvesti je treba nove finalne proizvode vzporedno z ukinjanjem nerentabilne proizvodnje. Želijo več reda v kolektivu, zlasti pa je treba urediti nagrajevanje v celoti, ker sedanji sistem ni spodbuden za večjo prizadevnost posameznika. To še posebej velja za vzdrževanje kjer ni enotnih kriterijev (premijske, dodatki). Zahtevajo odgovor na vprašanje zakaj v montažnem oddelku ni priznana doba s povečanjem, ob enem pa je postavljeno tudi vprašanje zakonitosti, uvažanja 42-urnega tednika. Zahtevajo namreč popravek in odgovor glede koriščenja dopustov ob prostih dnevih in menijo, da tudi tu odstopamo od tistih, ki že imajo 42-urni teden.

OBISKALI SMO...

Sindikalni odbor strojno vzdrževanje

Predsednika sindikalnega odbora v delovni enoti strojno vzdrževanje Janeza Kavčiča smo prosili za kratek razgovor z namenom, da bi prvič predstavili sindikalno organizacijo od kar je bila nanovo ustanovljena. Naši prošnji se je tov. Kavčič rad odzval in v daljšem pogovoru omenil vsa tista vprašanja, ki so trenutno najbolj aktualna za njihovo sindikalno organizacijo.

Delovna enota strojno vzdrževanje je zelo razvejana, od valjarne Bela, do hladne valjarne — žičarne. Povsod imajo strojni vzdrževalci svoja delovna mesta in naloge, da odpravijo vse okvare in s tem omogočijo normalen tok proizvodnje. Seveda ne smemo pozabiti tudi na preventivno vzdrževanje.

Sindikalni odbor je prvotno štel 18 članov. Sedaj imajo zaradi odhoda iz podjetja še 11 članov. Dogovorili so se, da novih kooptacij ne bo, pač pa si bodo člani sindikalnega odbora med seboj porazdelili delo tudi tistih članov, ki so že odšli iz tovarne.

Vsak od desetih oddelkov delovne enote strojno vzdrževanje je zastopan v sindikalnem odboru z enim članom. Obveščanje v obeh smereh poteka prek obravnavanja posameznih vprašanj na seji sindikalnega odbora in pa prek delovnih skupin. Osnovni cilj in želja je, da bi bila povezava čimboljša. Tu so že napravili korak naprej. Seje sindikalnega odbora so sklepne. Sestajajo se ob 13. uri, vendar s pripombo da zaradi odsotnosti ne sme biti zastoj pri delu.

Tovariš Kavčič je povedal, da so sprva zagovarjali težave Železarn, v zadnjem času pa vse bolj prevladuje občutek, da vzdrževanje kljub svojemu izrednemu pomenu za Železarno ni obravnavano tako, kot bi želeli. Pogrešajo učinkovito reševanje vprašanj ali pa vsaj odgovore. Sindikalna organizacija bi morala biti v obratu tista organizacija, ki je o vsem najbolj na tekočem in zato od nje pričakujemo tudi učinkovito reševanje problemov. To pa je precej težavno delo.

Nov sistem samoupravljanja smo v Železarni hitro izoblikovali, toda po dveh letih je že v ospredju dvojje vprašanje in sicer:

— Kaj smo storili za vodje delovnih skupin, da bi lahko svoje delo in naloge opravili kar najbolje?

— Kdaj bodo delavci prejeli ustrezne odgovore na vprašanja postavljena na sestankih delovnih skupin?

Vzporedno s tem ugotavljamo, da je vodstveni kader v tovarni vse premalo seznanjen s problemi in težavami vzdrževalcev. Vzdrževalci že dalj časa pogrešajo skupno sodelovanje in reševanje problemov.

Po normativu bi morali imeti v tovarni 551 vzdrževalcev, na delovnih mestih pa jih je samo 426. Manjka jih torej 125 ali povprečno 11 ljudi v enem oddelku. Toda problemov na področju vzdrževanja zato ni manj, ampak jih je vedno več. Ob vsem tem je toliko bolj čudno, da je vzdrževanje obravnavano vse drugače kot bi moralo biti. Kljub temu, da vemo, da morajo biti vzdrževalci pri svojem delu zelo učinkoviti.

Nagrajevanje je osrednje vprašanje, ki pa ga zelo počasi rešujemo. Težave so v tem, ker ni nagrajevanje v tovarni enotno urejeno, prav tako ne premiranje in ostali problemi iz tega področja.

Referent za oddihe in izlete je Franc Pogačnik. Vsako leto vzdrževalcem primanjkuje mest v počitniških domovih, konkretno v tem letu bi potrebovali še 30 mest. Menijo, da bo treba to vprašanje reševati centralno, to je na tovarniškem odboru osnovne organizacije sindikata. Na vsaki seji sindikalnega odbora razpravljajo tudi o pomoči članom. Enkratna pomoč članu sindikata znaša od 25.000 do 30.000 starih dinarjev. Ni nujno, da je za dodelitev pomoči pogoj samo bolezen. Upoštevajo tudi stanje oziroma razmere v katerih živijo člani sindikata.

Izlete organizirajo po oddelkih in jih tudi regresirajo. Zaželeno je, da se izleta, ki ga organizira oddelek udeleži vsaj 20 članov sindikata, sicer pa si prizadevajo, da bi po možnosti organizirali tudi skupinske izlete, kar pa je težje že zato, ker je sindikalna organizacija razporejena po vsej Železarni. Tako nameravajo 20. junija organizirati izlet z avionom v Pulo in nazaj. Takšni izleti so koristni predvsem zato, da se ljudje med seboj spoznajo in tudi spoprijateljujejo. To je izredno važno za sindikalno organizacijo, ki deluje na tako velikem območju kot je naša tovarna.

Imajo kar tri referente za šport in sicer: to so sodelavci Markelj, Frelih in Benet. Doseženi rezultati so spodbudni, letos pa so vzdrževalci pri športnih tekmovanjih, ki jih organiziramo v Železarni med najboljšimi. Tu ne gre za rekorde, pač pa zato, da bi k sodelovanju pritegnili mlajše in starejše ljudi. Res je tudi, da se vzdrževalci prav na športnem področju dostikrat zelo dobro pogovorijo, samo udejstvovanje pa je pomemben faktor tudi za boljšo delovno sposobnost posameznikov.

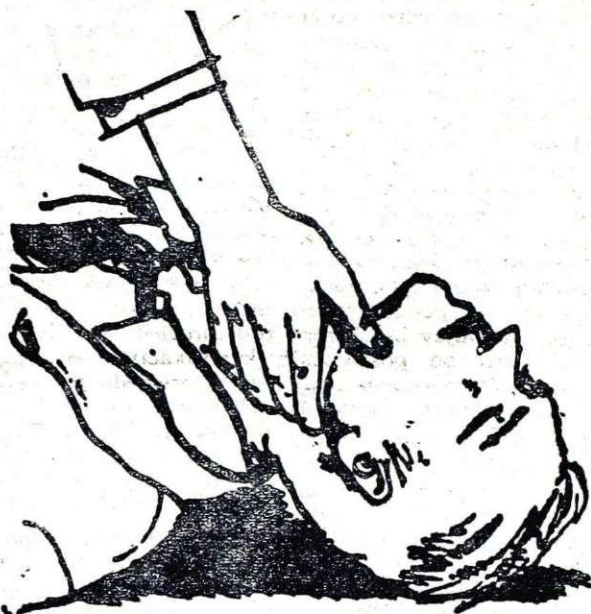
Referenta za kulturno prosvetno dejavnost nimajo. Njegovih nalog tudi ne bi mogli primerjati z nalogami, ki jih imajo referenti za športno dejavnost v sindikalnih odborih. Zato so se odločili, da vprašanja, ki zadevajo kulturno-prosvetno dejavnost rešujejo kolektivno. Doslej so že govorili o prispevkih za športno halo na Jesenicah, o Finžgarjevi rojstni hiši itd. Nimajo pa še podatkov koliko članov sindikata deluje v posameznih skupinah ali kulturnih institucijah (gledališče, glasbena dejavnost, pevski zbori, v društvi Svoboda itd.) Te podatke bi kazalo zbrati za vso tovarno, da bi dobili celoten pregled.

Sindikalni odbor strojnega vzdrževanja zelo dobro sodeluje s tovarniškim odborom osnovne organizacije sindikata Železarn. Drugačna pa je situacija glede sodelovanja s samoupravnimi organi v okviru delovne enote. Zgodí se, da se v delovni enoti določene stvari rešujejo mimo sindikata, vendar pri tem sindikalni odbor ne zadene krivda. Skratka poiskati bo treba način in najboljšo pot, da bi številne probleme reševali skupaj. Stališče sindikalnega odbora je, da je treba pač poiskati najboljšo rešitev, med drugim tudi da bodo delavci na postavljena vprašanja na sestankih delovnih skupin dobili kvalificirane odgovore, pristojnih ljudi in ustreznih služb v tovarni.

Slavko Tarman

Prva pomoč pri elementarnih nesrečah

8

Delo srca najlažje ugotovimo z optipanjem utripa na vratu.

Zlomi in zvini

Ce ugotovimo zlom ali zvin, je potrebno poškodovani del telesa umiriti (imobilizirati). S tem preprečimo poznejše poškodbe in zmanjšamo bolečine med prevozom.

Trikotna rupa ali ustrezno platno sta primerna za to, da položimo poškodovano roko v ustrezni položaj.

Nepremičnost komolčnega sklepa dosežemo z različnimi predmeti, deščicami in podobnim.

V nobenem primeru ne smemo poskušati, da bi prelomljene kosti ali poškodovane sklepe uravnali. Da bi bila zlomljena kost nepremična, je potrebno utrditi oba sosednja sklepa. V ta namen uporabljamo razne pripomočke: deščice, letve, palice in podobno. K telesu jih pritrdimo s povoji, platnenimi trakovi, trikotnimi rutami, pasovi ali deli obleke. Stiskanje ne sme biti premočno, ker lahko ovira krvni obtok.

Na zlom hrbtenice lahko pomislimo, če so udi mrtvi in nepremični. S takim človekom moramo ravnati zelo previdno, da ne bomo poškodovali hrbtenjače. S pomočjo več ljudi ga položimo na trdo podlago (vrata, široke deske in podobno), s tem da ima pod hrbtenico zvitek odeje ali obleke.

Kultura in delavski razred

Spomini iz NOB Jože Vidic

Jeseniški skojevci umirajo za domovino

(Nadaljevanje)

Mnenja sem, da je pravega izdajalca pokazala sama sekretarka Skoja Mimi Zupan. Ko je njena sestra Vida z njo skrivaj govorila skozi kletno okno zapora v Kosovi graščini na Jesenicah, ji je Mimica povedala: »Nikakor nisem mogla ugotoviti, kdo izmed nas je izdajalec. Čim sem se vrnila z zaslišanja, sem skojevcem povedala, kako sem se zagovarjala in jih poučila, kako naj se oni zagovarjajo, kaj bomo in kaj ne bomo priznali. Čez dobro uro so me gestapovci poklicali nazaj na zaslišanje. Dobesedno so mi povedali, kar sem rekla mladincem. Za kazeno pa so me tako pretepli, da sem po kolenih prišla nazaj v klet. Razmišljala sem, kdo je bil medtem klican na zaslišanje. In ugotovila sem, da je bil to Janko Soklič z Javornika. On je izdajalec.« Točno je ugotovljeno, da je bil tajni gestapovski agent Soklič takrat zaprt skupno s skojevci. In to samo na Jesenicah, ne pa v Begunjah. Ni odveč, če se seznanimo, kako je Franc Konobel — Slovenko v knjigi »Pod Karavankami in Mežakljo so se

uprli«, orisal Sokliča:

»Že dolgo je bilo opaziti, da postaja Soklič do nekaterih naših aktivistov zelo prijazen. Celo komuniste je rad pohvalil. Smatral jih je za najbolj pametne in odločne, ker so prvi prišli za puške. Tudi sam je ponudil svojo pomoč. Ni mu bilo treba verjeti; sladke besede so le preveč padle v oči. Mnogi še niso pozabili, da je bil Soklič eden tistih, ki je že v stari Jugoslaviji lahko nosil orožje. Hotel je biti vse: nacionalist in socialist in je že takrat hvalil komuniste. Povsod si našel na njega: pri kartah, balinanju, kegljanju, pri Dežmanu, Muleju, na Jesenicah in navidez brezbržno poslušal govorice sosedov, ki se jim takrat še sanjalo ni, da utegne tak človek služiti tudi komu drugemu.«

Janko Ažman pripoveduje, da je Soklič njemu že 1941. leta ponudil tobak za partizane. »Dal ti bom tobak za tiste v hosti, ti imaš zveze,« je dejal Soklič. Ažman ni nasel njegov provokatorski ponudbi. Soklič je bil hinavsko prijazen do svoje okolice in zaskrbljen za usodo svoje domovine. Prav zato, ker je

on odkril sled do skojevske organizacije, je bil tudi z njimi zaprt pot provokator, da je še nadalje lahko pomagal gestapu in poročal, kaj se skojevci v zaporu pogovarjajo. Sodim, da se Mimica Zupan ni zmotila, ko je sestri dejala, da je Soklič izdajalec.

Mama Viktorja Gregorčiča mi je pripovedovala, kako je prve dni decembra 1941. leta na železniški postaji na Javorniku videla Kurta Okrožnika in Sokliča, ki sta bila stran od ljudi in sta se nekaj zaupnega pogovarjala. Potrebno je vedeti, da takrat še nihče ni sumil v Sokliča. Okrožnik in Soklič sta skupaj delala v pocinkovalnici železarne. Nedvomno je Soklič tudi Okrožniku, tako kot Ažmanu, ponudil denar in tobak za partizane. Iz dneva v dan je Okrožnik vse bolj nasledal hinavskim besedam gestapovskega agenta. Zaupni pogovor na železniški postaji kaže, kje je Soklič izsledil člen skojevske organizacije.

In še odgovor na vprašanje, ali so res gestapovci našli pri Okrožniku spisek skojevcev? Okrožnik je osebno

poznal vse sodelavce, to so bili njegovi vaščani in prijatelji. Zakaj naj bi nekdo nosil v žepu spisek prijateljev in sosedov? Pa vendar mora biti v govoricah, da so pri aretaciji gestapovci našli pri Okrožniku spisek skojevcev, nekaj resnice. Kdor količ kaj pozna provokatorske metode gestapa, bo lahko zaključil, da je bilo tako verjetno tudi v našem primeru. Soklič in Okrožnik sta se med službo v pocinkovalnici marsikaj pogovorila. Soklič je bil pisar, Okrožnik pa mojster in sta imela čas za pogovore. Ker zaradi zaupnih pogovorov s Sokličem ni bilo nikdar posledic, je Okrožnik verjel, da ima opravka s poštenim človekom. Lahko postavimo sledečo tezo: Pred aretacijo je Soklič napisal listek domnevnih skojevcev in ga skrivaj vtaknil v Okrožnikov suknjič. Seveda v dogovoru z gestapom. Čez nekaj trenutkov so gestapovci Okrožnika aretirali na delovnem mestu in pri osebni preiskavi našli spisek sodelavcev OF. Dejstvo je, da je bil Okrožnik prvi aretirani in to 17. decembra 1941. leta, istega dne sta bila aretirana še

njegova sodelavca Stanislav Rožič in Milan Ropret. Mimica Zupan je bila aretirana naslednji dan, nato pa so sledile še druge aretacije. Da nihče ne bi posumil v Sokliča, so še njega zaprli za nekaj dni. Kaj je delal v zaporu, smo že opisali. Tistega dne, ko so skojevce odpeljali v begunjske zapore, so Sokliča izpustili iz zapora. Le-ta je bil v svoji hlapčevski vlogi tako nesramen, da je po vrnitvi iz zapora najprej obiskal Okrožnikovo družino in jim sporočil: »Ne bo nič hudega. Čez mesec dni bodo fantje že spet doma.« Čez mesec dni pa so bili fantje pod rušo. In to iz Okrožnikove družine kar dva: Kurt je bil ustreljen 21. januarja v Dragi, Leon Okrožnik (Kurtov stric) pa aprila 1942. leta kot talec za ubitega župana Lukmana.

PODOBA IZDAJALCA

Janko Soklič je bil rojen 13. julija 1912. leta na Bregu pri Zirovnici. Njegovi starši so imeli v Kranju gostilno. Janko je bil edini otrok in zato hudo razvajan. V Kranju je končal štiri razrede gimnazije, v Ljubljani pa dva razreda tehniške šole. Po

Leo Ličof

Z dvignjenim prstom z Jesenic v London

Sklenila sva, da greva na avtostop v Anglijo. Oprtala sva si nahrbtnike, v katere sva stlačila več kot preveč in se postavila ob cesto. Dvignjeni prst — avtomobili pa so vseeno vozili brezsrčno mimo naju. Šoferji so nama kazali osle, ali pa se smejali na vsa usta novopečenima avtostoparjema. In potem, ko sva se že mislila vrniti domov in vrsti puško v koruzo, nama je ustavil na pol razpadel Fič.

»Kam?« je prijazno vprašal voznik. »Čim dlje!« sva mu odgovorila in med tem ko sva mu pripovedovala, da misli na ta način priti v Anglijo, je nejeverno zmajeval z glavo. Peljal naju je do Beljaka.

Nadaljevala sva na cesti proti Spittalu. Po petih minutah čakanja sva že sedela v avtu. Pozneje sva imela toliko sreče, da sva brez posebnega naprežanja pustila za seboj še Gründ, St. Michael in prelaz Katschberg in zvečer sva se znašla v malem mestecu Manterndorf. Prome-

ta je bilo malo in ko nama po dobri uri nihče ni ustavil, sva sklenila, da zavijeva v najbližji senik in tam prepiha. Prav gotovo bi to tudi storila, če nama takrat ne bi ustavila kar dva avtomobila hkrati. V nemško registriranih avtomobilih sta sedela dva Bosanca. Vračala sta se na delo v Nemčijo in z veseljem sva se jima pridružila. Najinega veselja pa je bilo kmalu konec, kajti prijazna Bosanca sta pogonila svoje Ople s tako hitrostjo, da nama je zastajal dih. Čeprav je pričel padati dež, kateri je cesto zmočil, tako da je bila še nevarnejša, sta najina šoferja nadaljevala z vratolomno vožnjo. Nor voznik me je spravil na rob živčnega zloma. Medtem ko je hladnokrvno prepeval bosanske narodne pesmi, je avto skoraj na vsaki krivini nevarno zaneslo. »Kdor išče — ta najde!« pravi star pregovor. Tudi mi smo dobili plačilo za obsedeno vožnjo. Na nekem ovinku je avtomobil, v katerem je sedel Olaf dobe-

sedno odneslo s ceste. Tudi z nama se ni godilo nič bolje, kajti hip za tem sva treščila v obcestni kamen, nazadnje pa pristala poleg prvega avta v jarku. S pomočjo tovarnjaka, kateri je pozneje pripeljal mimo smo spravili avtomobile nazaj na cesto.

Ob 2. uri zjutraj smo končno pripotovali v München, kjer sta bila najina rojaka zaposlena. Iz avtomobila

v katerem je dobro zaudarjalo po oznojenih šoferjevih nogah sva zlezla z dokaj razrahljanimi živci.

Podala sva se v razsvetljene mestne ulice. Medtem ko sva hodila proti glavni železniški postaji sva si ogledovala izložbe, katere pa so v primerjavi s holandskimi in angleškimi, katere sva videla pozneje, pravi kurniki. Prostitutke, katerih v Münche-

nu mrgoli, so naju postrani gledale, kajti nahrbtniki so naju izdajali, da sva slaba poslovna partnerja. Vseeno pa so katero zapeljali najini ameriški vetrovki in s hrpavim glasom so se oglašale »Yankee« — »Jugoslaven« sva odgovorila in sladkega namigovanja je bilo v hipu konec.

(Se nadaljuje)

Naša potnika sta obiskala tudi Düsseldorf, od koder stastartala v Holandijo

smrti... je dobil 100.000
din... (za ta denar si
lahko kupil avto in hišo).

Od 1934. leta je delal
v pisarni pri gradbenem pod-
jetju v Beogradu, potem pa se
je vrnil v jeseniški želez-
narni decembra 1943. leta
je stopil na gestapo toliko uslug,
da je bil med profesionalce
vohunov. Zvednostjo gestapa
je bil prvi agent: delal je za
Nemce z njihovo vedno-
stjo dovoljenjem z vrhovi
slovenske belogardizma ter
prek njega za Dražo Mihajlo-
viča, logardistično vodstvo
mu decembra 1943. leta
zaupa organizacijo tajne
obveščevalne službe. Na tem
položju je med vojno dva-
krat postal v Srbijo, enkrat
v Beograd, drugi pa v štab
Draže Mihajloviča na Ravno
goro. Soklič si je na truplih
jeseniških vojakov zgradil vi-
soko kario v obveščevalni
službi. Po vojni je živel v
zamejstvu, največ pa v Trstu,
kjer je takoj vključil v obveš-
evalno službo zahodnih
držav. V prvih poveljih
Jugoslovij je hladna vojna raz-
dvajala članice antihitler-
ske koalicije, je bila
takšno sovražna dejavnost
proti si deželni silno nevar-
na. Smotijo politične emi-
gracije ostankov klerofašiz-
ma imperialističnih držav
se je zamejstvu ustanovilo
več pristojnih skupin, ki
so si stale prodreti v Jugo-
slavijo rušiti socialistično
družbo ureditev. Posebno
pozornost so posvečali orga-
nizacijo vohunov. Soklič,
je bil učenec gestapa,
je tak ponudil svojo po-
moč. Kratko pa se je le za-
pletel mrežo naše obvešče-
valne službe. 12. aprila 1948.
leta vrhovno sodišče SRS
začelo proces proti sku-
pini tujcev tuje vohunske
službe organizatorjem obo-
roženim. Na zatožni klopi
sedeli belogardistični
polkovnik Mirko Bitenc, pu-
blicitar Radivoje Rehar, du-
hovnik Marijan Dokler in
Vinko, inž. Ciril Dimnik,
Aleksander Žekar, Albin Sirk,
Marij Kernc, Marija Križ-
nič, Ja Bitenc, Alojz Krek
in Ja Soklič. Iz obtožnice
reputacija javnega tožilca
navajamo samo tisti del, ki se
nanaša na Sokliča:

»Očeni Janko Soklič je
septembra 1943. leta stopil v
službo gestapa in prejel od
šefa gestapa Druškeja na Je-
seniškem, da organizira
pod t. i. četniške ile-
gale obveščevalno službo za
gestapo. Po nalogu gestapov-
ca Druškeja je sporočil dr.
Šmajd in profesorju Kroš-
lju o gestapu o organi-
zaciji četniške ilegale na Go-
renjskem, se z istima dogo-
vorila načinu in delovanju
četniške ilegale za borbo pro-
ti t. i. ter sprejel od dr.
Šmajd kot predstavnika t. i.
»jugoslovanske vojske« poob-
lastila organizacijo četni-
ške ilegale in obveščevalne
mreže službi gestapa...

Po nalogu vodstva »jugo-
slovanske vojske« v Ljubljani
je aprila in junija 1944. leta
s predstavnico komandirja Si-
pe in na Bledu Porsterer-
ja odšel kot odposlanec »ju-
goslovanske vojske« v Slove-
nijo v Beograd in na Ravno
goro v štab Draže Mihajlo-
viča ter mu izročil spomenico
predstavnikov bivših politič-
nih strank o vdanosti Draži
Mihajloviču ter situacijska in
obveščevalna poročila za dalj-
šo dobo o čemer je po pov-
ratku obvestil Sipo in SD
(to so obveščevalne službe
gestapa) na Bledu Porsterer-
ja s poročilom, ki mu ga je
sestavil Krošelj...

Slovenski poročevalec je
aprila 1948. leta s sojenja po-
ročal: »Soklič prizna, da je
koncem 1943. leta stopil v
službo gestapa, kjer je skup-
no z znanimi vojnimi zločin-
ci dr. Šmajdom, dr. Groš-
ljem, Planincem in Hlebcem
pod krinko četništva deloval
kot gestapovec. V to gesta-
povsko mrežo je pridobival
nove člane, svoj center pa so
imeli v Kranju. Soklič je na
javni obravnavi pripovedoval
o zvezah med komando čet-
niške »jugoslovanske vojske«
in gestapom, o dogovorih z
gestapom v zvezi z njegovim
potovanjem v Beograd in na
Ravno goro k Draži Mihajlo-
viču. Soklič je imel legitima-
cijo gestapa z dovoljenjem,
da sme uporabljati vlak St.
Vid-Ljubljana z dostavkom,
da so nemške oblasti napro-
šene, da mu v slučaju potre-
be nudijo pomoč. Od gestapa
je imel tudi orožni list.

V nadaljevanju dokaznega
postopka je javni tožilec raz-
širil obtožbo zoper obtožene-
ga Sokliča in sicer zaradi
umorov, ki jih je izvršil kot
črno-rokec. Skupno s četni-
škim likvidatorjem Ludviger-
jem je umoril Viktorja Sve-
tina, Avgusta Stravsca in so-
deloval pri drugih umorih na
Gorenjskem.

Soklič je ta svoja zločinska
dejavanja tajil in jih pripiso-
val Ludvigerju, toda izjave
prič dokazujejo, da je bil de-
jansko on tisti, ki je v imenu
»črne roke« moril slovenske
ljudi.

16. aprila 1948. leta je bil
Janko Soklič v Ljubljani ob-
sojen na smrt. Še več let po
sojenju se je širila lažna vest,
da smrtna obsodba ni bila
izvršena. Kdo, zakaj in s kak-
šnim namenom je širil te
vesti, lahko samo domneva-
mo.

Predvsem moramo razume-
ti, da je vrhovno sodišče so-
dilo agentom in teroristom,
ki so se po vojni vključili
v službo propadle emigracije
in imperialističnih sil. Bistvo
obravnave in obtožnice je bi-
lo zastavljeno v to smer. V
nobenem primeru ni bil So-
klič agent gestapa šele od
1943. leta, kot je sam priznal,
pač pa od 1941. leta. Kako
naj si sicer razlagamo, da je
bil »prek noči« imenovan v
vrh gestapovske obveščevalne
službe v Sloveniji. Koliko lju-
di je Soklič prodal gestapu
in koliko jih je sam pomo-
ril, ne bomo zvedeli nikoli.
Soklič je dobil zaslužen pla-
čilo, lahko nam je samo žal,
da ga niso razkrinkali in kaz-
novali na Javorniku takoj po
mučeniški smrti najboljših
jeseniških in javorniških mla-
dincev.

(Konec)

124.

»Ne, to ni Vali! To je tnal! Glej, smrči, pijano
smrči, ga stresa, da bi ga zbudila in vsaj malo strez-
nila, a se ta hip, ko nenadoma zazvoni hišni zvonec,
strezni sama, kakor da ne more verjeti, da zares
zvoni.

Toda zvonec, zvoni.
Nekdo pritiska na gumb v kratkih, obzirnih pre-
sledkih, ki so vedno manj obzirni.

Gospa je vedno bolj blede. Drhti kakor tatica,
ki jo bodo zalotili.

»Vstani! Vstani! in se obleci!« trese Tineta in ga
oblači sama, ker se sam ne more.

Zvonec pa zvoni. Vedno bolj neodjenljivo zvoni.
Gospa Waldnerjeva je že obupana. Le s težavo
obuje Tinetu čevlje. Preklinja ga. A preklinja tudi
moža.

»Pri teh prekletih železniških inženirjih nikoli
ne veš! So kakor aprilsko vreme!« mrtvi ob misli,
da zvoni mož, skozi možgane pa se ji kot hudournik
valijo misli: preložili so konferenco, v Ljubljani so
ga ustavili, pripeljal se je z drezino... In že sluti
novo nevihto posledic: inženir je naposled le možki,
v navalu jeze jo bo ubil...

Ja, prej ali slej se sleherna nezvestoba odkrije,
pa čeprav misliš, da je mož največji tepec, kakršni
so možki, slepo zaverovani v svoje žene in malodane
vsi prepričani, da imajo najbolj zvesto ženo na
svetu, pa je zvestoba žena krhka, zelo krhka, saj
bi skoro sleherna rada, da bi jo občudovali in bili
vanjo zaljubljeni vsi možki na svetu. Sleherna hoče
biti prva spogledljivka, a obenem veljati v očeh
slehernega možkega, da je zvesta samo njemu. Taka
je njihova narava. Evine hčere so in Evina spogled-
ljivost s kačo in njena ženska nečimrnost, da bi bila
enaka bogu in da bi imela nad Adamom večjo
oblast kakor bog je bila kriva Adamove in Evine,
s tem pa človeške nesreče.

SIVO MESTO

Toda bodi ji odpuščeno! Njena kri se nade-
luje ne samo v njenih hčerah, marveč tudi v njenih
sinovih. Zato toliko nezvestobe in zakonskih brodo-
lomov, do katerih prihaja, kadar se nezvestoba ko-
mu od zakoncev odkrije.

Dokler se ne, ostane ladja cela. A če mož nezve-
stobo odkrije, je brodolom...

In tega brodoloma se gospa Waldnerjeva ta hip
boji. Živčna je. Ne ve, kako bi neopazno spravila
pijanega Valija iz vile.

Zaman! Nobene rešitve ni več.

»To je konec, konec, konec...« obupano ponav-
lja.

»Hana, Hana, Hana!« je glas pred vhodnimi
vrati vedno manj pritažen.

Gospa ga le počasi zaznava.

»To ni Waldner,« začuti rahlo olajšanje.

»Hana, Hana! Odpri, Hana! Jaz sem. Jaz...«

»Čarmak?« prepozna gospa po glasu policijskega
komisarja.

»Odpri!«
Gospo Waldnerjevo napade bes.

»Ja, Čarmak! Prasec!« stisne ustnice, potem pa
opazi Tineta, kako vstaja in se lovi na mehkih
nogah, da bi odšel. »Počakaj! Lezi!« zasika in ga
porine na zofo, obenem pa mu z dlanjo zamaši
usta. »Molči!«

»Odpri, Hana! Luč vidim! Pokonci si!«

Gospa ugane luč, potem pa odpre okno.

»Kaj vam je, komisar?« vpraša zaničljivo.

»Haaana,« je slišati z vrta.

»Pojdite in ne zavijajte pod oknom kakor pes
v luno!« ga zasmehljivo zavrne.

»Sama si. Lahko bi...«

Na komisarja se vsuje plaz ogorčenih besed in
psovk.

»Izginite! Nisem Kumrova, da bi žalovala za va-
mi! Tudi pijana nisem.«

Še žal ti bo, Hana!« zapreti komisar.

Gospa pa ne pokaže, da jo je komisarjeva pretnja
vznemirila.

»Po orožnike telefoniram! Bi radi doživeli škan-
dal?« zaloputne okno. Sipe zažvenketajo. Potem ob-
stane pri oknu in čaka, kdaj bo odšel komisar iz
vrta. Videti je, da je pijan. »Se bo že naveličal za-
vijanja v luno! Bo že izginil,« upa.

Toda komisar se ne naveliča moledovati, dokler
ne pride mimo orožniška patrulja, ki je komisarjevo
zaljubljeno pijano zavijanje privabi na vrt.

»Kakva buka! Šta radiš ovde!... Boga mi! Izvi-
nite! Izvinite, molim, gospodine komisarju!«

Tako se v srbsčini opravičuje eden izmed orožni-
kov, ker je pač Srb kakor zadnje čase večina orož-
nikov, saj je pod generalom Živkovičem orožništvo
postalo še bolj srbski »monopol«, kakor je bilo pod
prejšnjimi režimi, obenem pa vsaj po mišljenju ge-
neralovih somišljenikov najbolj zanesljiv stebel ob-
lasti in njenega prizadevanja za pojugoslovanjenje
Slovencev.

»Ništa, ništa,« je slišati jecljanje presenečenega
komisarja, kako skuša pred orožnikom zavzeti spo-
doben in uraden videz. »Bio sam u poseti kot inže-
nera,« lomi jecljaje srbsčino, široki eji pa izdajajo
njegovo slovensko primorsko poreklo.

»Hvala bogu,« se oddahne gospa Waldnerjeva nič
manj blede kakor Tine, ki se je med prepirom med
gospo in policijskim komisarjem znova sesedel in se
zrušil na zofo v pijani vrtoglavi, kakor da je na
ladji, ki jo premetavajo valovi.

Tinetu se vrti. Na bruhanje mu gre, kakor da je
dobil morskobolezen. Boli ga glava, kakor ga ni še
nikoli, telo pa mu obliva ledeni pot.

In to naj bi bil Vali?« je gospo sram svojega
početja. »Gnusoba!« se ji Tine zagnusi.

Le kako se je mogla vdajati utvari?

Gospa se polasča bes nase, a še bolj na Tineta,
kakor da bi bil kriv Tine in ne sama.

»Najraje bi ga ubila!« jo ima, da bi stopila v
kuhinja in vzela iz medenastega možnarja mede-
ninasti tolkač za drobljenje sladkorja in udarila
stokajočega fanta po sencih ter tako zapečatila fan-
tovo ustnice z večnim molkom o grehu, ki ga je
storila, in še bolj o neumnosti, ki jo je bila obsedla
z naklepom, da bi napravila iz tega fanta svojega
skrivnega ljubčka, svojega novega Valija. »Ja, ubi-
la bi ga, ubila,« ponavlja, a ve, da si kaj takega ne
bo nikoli upala. Toda iz hiše ga mora spraviti. Sa-
mo z grožnjami, da ga bo spravila ob delo v tovar-
ni, če ne bo o nocošnjem večeru molčal kot grob,
ga hoče prisiliti k molku. »Slišite!« ga grobo stresa.

»Pojdite in ne hodite mi pred oči! Slišite! Izginite!

Izginite pri priči!«

Tine pa je ne razume. Gleda jo kot tujko in prav
tako malo ve, kaj hoče od njega, kakor je vedel
prej, ko ga je hotela prisiliti k ljubimkanju, kakrš-
nega je bila vajena pri inženirju Valiju.

»Dvignite se in izginite!«

Tine se dvigne, ne da bi vedel, kaj se dogaja z
njim. Samo slabo mu je. Hudo slabo.

»Gnusoba!« ga gospa potiska iz sobe in nato po
stopnicah. »Pa nobene besede! Drugače vas spravim
ob kruh!« ga rine na vrt in po vrtu do ceste. »Ko-
nec neumnosti!« se oddahne, ko se Tine opotoče na
cesto in utone v temi. »Kako gnusno! Kako gnus-
no!« se gospa šele sedaj do kraja zagnusi sama
sebi.

V take bedaste pustolovščine z neizkušeni
smrkavci se ne bo nikoli več spustila...

Tine pa tava proti domu na breg siromakov, ki
se mu zdi neskončno daleč, kakor da ga ne bo ni-
koli dosegel. Utrujen je. Na smrt utrujen. Le medlo
se spominja, kaj se je to noč dogajalo z njim.

»Upijajala me je. Pijan sem. Pijan kakor svi-
nja.«

In res se ga loteva gnus.

»Adelo sem videl v njej. Drugače... drugače
bi... bi ne mogel...« podoživlja, zvrhan z gnusom
početje bogate vlačuge. »Ja, kurba... navadna kur-
ba... Prastica... navadna prastica...«

— A ti? — pritava iz pijanosti glas vesti.

»Jaz?... Jaz?« zastoka.

— Kako boš pogledal Adeli v oči?

»Adeli?«

— Ja, Adeli!

Tine samo zaječi.

— In mami?

»A zakaj mami?«

— Mama bo radovedna, kako je bilo nocoj...

4. redna seja DS ZPSŽ

(Nadalj. s 1. str.)

bo potrebna tudi trajna borba za čim doslednejše izpolnjevanje lastnih sanacijskih ukrepov. Sanacijski načrt vsebuje enotna stališča, ki jih je sprejel poslovni odbor in ga predlaga DS v obravnavo po prvi varianti.

Srednjeročni razvojni načrt je grajen na sprejetih osnovnih stališčih, da se vsa predvidena investicijska vlaganja usmerijo na višjo stopnjo obdelave in predelave jekla, to je v finalizacijo in specializacijo proizvodnje ter kakovostno izboljšavo strukture proizvodnje, za večjo rentabilnost in gospodarnost poslovanja. Sprejeto je bilo tudi stališče, da se v perspektivi še poveča obseg medsebojne blagovne izmenjave ob polnem izkoriščanju razpoložljivih zmogljivosti na osnovi ekonomskih načel. Načrt, ki je v izdelavi, bo predložen DS ZP na prihodnji seji.

V združenem podjetju je še vedno prisotno vprašanje pomanjkanja obratnih sredstev zaradi povečanega obsega proizvodnje, slabe likvidnosti in podražitve surovin in reprodukcij materiala. S pristojnim republiškim sekretariatom za finance, je dosežen sporazum, da ZP sklene pogodbo za najetje kredita, medtem ko jamstveno obveznost za vračanje prevzemajo posamezne organizacije združenega podjetja.

Poslovni odbor je razpravljal tudi o splošnih aktih direktije, ki zajemajo področje delovnih odnosov, delitve osebnih dohodkov in delovne varnosti. To je osnova, da direktija na podlagi statuta in pogodbe ZP postopno prične z organiziranim delom.

Te akte je poslovni odbor sprejel s predpostavko, da je organizacija dela z lastnimi samoupravnimi pravicami in dolžnostmi. Imajo pa začasni značaj, ker naj bi se po sklepu poslovnega odbora izdelalo skupne okvirne normative zakonodaje za celotno združenje. Le-ti naj bi preprečili v bodoče neusklajeno spreje-

manje pravilnikov in sistemov po tovarnah. Ti akti naj bi bili usklajeni do 30. septembra, na tem pa bo delala posebna delovna grupa.

Da se doseže največja poslovna učinkovitost, ki je zasnovana že v sami integraciji, so bili že skupni sestanki, na katerih so določili naloge, ki naj bodo vsebovane v projektu OECD. Namen projekta pa je doseči čim večjo rentabilnost združenega podjetja. Projekt vsebuje delitev funkcije med direktijo ZP in tovarnami ter makro organizacijo ZP, makro organizacijo po tovarnah, uvedbo sistema neposrednih stroškov, sistema načrtovanja proizvodnje, elektronske obdelave podatkov ter gospodarnost z materialom. Delo je tako obsežno, da bo treba z njim nadaljevati tudi prihodnje leto. Organizacije združenega dela bodo tudi skupno koristile elektronski računalnik železarne Jesenice.

Poslovni odbor je obravnaval tudi kadrovska vprašanja v zvezi z zasedbo sistemiziranih delovnih mest na direktiji in težave v zvezi s poslovnimi prostori direktije in stanovanji za bodoče sodelavce direktije.

Stališče poslovnega odbora je tudi, da se ustanovi koordinacijski odbor ZPSŽ in železarne Sisak za usklajevanje in aktiviranje tržne raziskovalne dejavnosti, usklajevanje tehnoloških raziskav ter koordinacijo v sredstvih za dolgoročno načrtovanje. Imenovani sta bili že delovni grupi za področje tržnih raziskav (marketing) in za področje tehnoloških raziskav z ločenimi nalogami za vsako podjetje.

Poslovni odbor je sklepal tudi o enotni evidenci proizvodnih podatkov (gibanje proizvodnje, finančni rezultati, produktivnost dela, gibanje osebnih dohodkov) in o izdelavi enotnih obrazcev ter postavil roke za mesečna in trimesečna poročila.

V zvezi z oblikovanjem cen v črni metalurgiji, poslovni

odbor ugotavlja, da lani predložen sistem, po katerem naj bi se oblikovale cene v odvisnosti od gibanja cen na trgu, kljub nenehnim pritiskom še do sedaj ni bil realiziran. Proti tako počasnemu reševanju je poslovni odbor energično protestiral in od ustreznih organov zahteval, da se črna metalurgija rešuje enako kot ostale gospodarske veje.

Iz poročila je razvidno, da se je poslovni odbor v tem času ukvarjal z zelo konkretno, pestro in osnovno problematiko združenega podjetja. Najbolj učinkovit je bil odbor pri reševanju kreditiranja, da so podjetja lahko nemoteno poslovala niti niso bila ogrožena izplačila osebnih dohodkov. Ostala področja dela so bolj obsežna in bo rezultate tega dela mogoče ovrednotiti pozneje, večjo učinkovitost pa ovira tudi to, da iz objektivnih razlogov operativno delo direktije ZPSŽ v vseh svojih funkcijah še ni v celoti zaživel.

Poslovni rezultati januar — april

Združeno podjetje si je v svoji poslovni politiki za letošnje leto zadalo nalogo povečanje in racionaliziranje proizvodnje ter rast donosnosti vsaj do minimalne akumulativnosti vseh organizacij združenega dela. Ta politika je konkretizirana v letnem gospodarskem načrtu, ki ga je sprejel DS ZPSŽ 15. marca.

Rezultati za prve štiri mesece kažejo, da je združeno podjetje doseglo blagovno proizvodnjo nasproti poprečju doseženem v letu 1969 s 101,9 %, medtem ko je pod računskim delom letnega načrta, oziroma je le-ta izpolnjen le z 98,3 %. Delno to odstopanje opravičuje dinamično načrtovana proizvodnja. Železarna Jesenice je dosegla 98,1 % blagovne proizvodnje nasproti poprečju iz leta 1969, Ravne 108,8 % in Štore 112,7 %.

V realizaciji je bil v prvih štirih mesecih presežen lanskoletni rezultat pa tudi v gospodarskem načrtu predvidena realizacija je bila dosežena s 103 %. Pri tem je treba upoštevati povišanje cen valjanemu in vlečenemu jeklu

za 8,15 %, ki bo letos veljalo vse leto, medtem ko je bilo lani v poprečju to povišanje zajeto le z okrog 2,5 %. (V poročilu ni prikazan vpliv podražitve osnovnih metalurških surovin in repromateriala ter drugih uslug, ki ima tudi že določen vpliv na realizacijo. Op. u.). Nasproti poprečju lanskega leta je železarna Jesenice dosegla 110 %, Ravne 114 % in ravno toliko železarna Štore.

Združeno podjetje kot posamezne železarne, so bile uspešne tudi v doseženih produktivnosti, izraženi v mesečni poprečni realizaciji na zaposlenega. Železarna Jesenice je nasproti poprečju leta 1969, dosegla v prvih štirih mesecih 115 % (12.660 din na zaposlenega), Ravne 109 % (9.440 din na zaposlenega), Štore 114 % (6.481 din na zaposlenega) in združeno podjetje 114 % mesečne poprečne realizacije na zaposlenega. Rezultat produktivnosti v realizaciji na zaposlenega je ugoden, vendar je tudi pri tem rezultatu treba upoštevati spremembo cen.

Poprečni mesečni neto osebni dohodki so znašali v železarni Jesenice 1.250 din (nasproti poprečju 69 — 110 odstotkov), Ravne 1.284 din (110 %), Štore 1.219 din (111 odstotkov) in združenem podjetju 1.251 din (110,6 %). Poprečno povišanje osebnih dohodkov za vse podjetje ni na nivoju prikazane produktivnosti, kar je ob upoštevanju povišanja cen naših izdelkov razumljivo.

Čeprav je cilj vsake poslovne dejavnosti donosnost, se črna metalurgija z visoko donosnostjo ali akumulativnostjo ne more ponašati. Obracun za prvo četrtletje nakazuje, da bomo tudi to najvažnejšo sestavino gospodarstva dosegli. Ostanek dohodka za sklade ali dobiček so dosegli: železarna Jesenice 3.321.615 din, Ravne 9.901.953 din, Štore 3.337.936 din oziroma združeno podjetje 16.561.507 din. Seveda pa te številke niso dokončne, ker je obracun za prvo četrtletje narejen brez investicij in stroškov pojava iz zamudo in to, da so zaloge, zlasti nedokončane proizvodnje dostikrat precenjene.

V štirih mesecih je združeno podjetje znižalo dolgovanja kupcev za 36 milijonov ali za 12 %. Dolgovanje kupcev znaša v železarni Jesenice na dan 30. 4. 1970 — 181.445.000 din (31. 12. 1969 — 180.660.000 dinarjev), Ravne 98.559.000 din (31. 12. 1969 — 122.577.000 dinarjev), Štore 26.937.000 din (31. 12. 1969 — 39.861.000 din.) To je rezultat zniževanja vezave pri odjemalcih na Ravnah in v Štoreh, Jesenice pa so ostale še na isti višini kot ob koncu leta. Prizadevnost pri znižanju vezave naših sredstev pri kupcih, bo potrebno nujno povečati, ker stalno ne bomo mogli s kratkoročnimi krediti blažiti krizo pri oskrbovanju z reprodukcijskim materialom. Le dodatni krediti v višini 702 milij. din, ki jih

je ZP dobilo pri KBHL, so omogočili redno obratovanje in izboljšanje likvidnosti.

Dolgovi pri dobaviteljih pa so bistveno padli in sicer za 140 milij. din, tendenca padanja pa se še nadaljuje. Železarna Jesenice je dolgovala 30. 4. 1970 — 120.407.000 din (31. 12. 69 — 213.778.000 din), Ravne 22.251.000 (31. 12. 1969 — 50.893.000), Štore 14.619.000 din (31. 12. 69 — 33.274.466 dinarjev). Ob tem pa je treba upoštevati razlog, ki je znižanje dolgov omogočil in težave, ki bodo nastopile, ko bo treba kratkoročne kredite vračati. Delna tolažba je le v tem, da ZP pred tem mora dobiti dolgoročni kredit, vendar je ta, razen 51 milij. iz republiškega kredita še negotov. Banke, ko se ZP obračunaje za kredit, upravičeno odgovarjajo, da naj železarne najprej izterjajo svoj denar pri kupcih in šele potem naj ga zahtevajo od njih.

Zaloge so znižali na Jesenicah in Štoreh, medtem ko so se na Ravnah ponovno dvignile. Gospodarjenje z zalogami bo potrebno prav tako izboljšati, saj te znašajo 88 % štirimesečne realizacije, pri tem pa nekaterih materialov manjka, drugih pa je preveč.

Poprečno je bilo v prvih štirih mesecih letošnjega leta zaposlenih v ZP 11.572 delavcev in sicer na Jesenicah 5.910, na Ravnah 3.521 in v Štoreh 2.141 delavcev.

Pismo izvršnemu svetu SRS

V gradivu za 4. redno sejo DS ZPSŽ, je priloženo tudi pismo izvršnemu svetu Slovenije v zvezi s prizadevanji za rentabilno poslovanje slovenskih železarn. Pismo poleg dosedanjih prizadevanj za rentabilno poslovanje in tabeličnimi prikazi poslovanja do leta 1973, vsebuje tudi prošnjo, da izvršni svet ob obravnavi problematike slovenskega železarstva, ki naj bi jo uvrstili na eno svojih sej, odobri predlog:

— da se ZPSŽ dodeli dodatni kredit iz priliva v republiški kapital 1971—1975 v višini 75 milij. din,

— da se izvrši bonifikacija obresti dolgoročnih kreditov, ki presegajo 4 % obrestno mero.

Razen tega pa je v pismu zaprošena pomoč izvršnega sveta pri reševanju zahtev ZPSŽ za dolgoročni kredit pri KBHL za obratna sredstva v višini 334 milij. din in za osnovna sredstva v višini 153 milij. din, vključitve železarn v inozemski kredit, pospešitev odobritve zahteve za črtanje interkalarnih obresti, rešitvi vloge Združenja jugoslovanskih železarn za povišanje deviznega dela amortizacije in povečanju retencijske kvote.

Ta pomoč IS Slovenije je potrebna za uresničitev srednjeročnega načrta razvoja in modernizacije tovarn oziroma za povečan delež jekla slovenskih železarn slovenski kovinsko-predelovalni industriji.

Sodelavci zadnje izmene na težki progi

Svet gorenjskih občin o smučarskem športu in o cestah

Na predlog medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko, so skupščine občin Trzin, Kranj, Škofja Loka, Radovljica in Jesenice ustanovile svet gorenjskih občin, kot posvetovalni in koordinacijski organ za reševanje pomembnih skupnih vprašanj. Čeprav je bil svet ustanovljen šele v mesecu aprilu letos, pa je že pokazal in dokazal svoj osnovni namen. V preteklem tednu sta bili v tem okviru dve pomembni posvetovanji. V četrtek 4. junija je bil razgovor o mednarodnih smučarskih prireditvah na Gorenjskem, o strokovnih kadrih in statusu vrhunskih smučarjev, v petek 5. junija pa razgovor o razvoju cestnega omrežja v Sloveniji.

O smučarskih prireditvah

Na pobudo komiteja IS SRS za telesno kulturo in smučarske zveze Slovenije, je bil sklican razgovor o mednarodnih smučarskih prireditvah na Gorenjskem, o Planici — vzdrževanju, upravljanju in nadaljnji izgradnji ter o strokovnih kadrih in statusu vrhunskih smučarjev. Udeležili so se ga nekateri ugledni športni delavci kot gospodarstveniki, poleg organizatorjev pa še predstavniki republiškega sekretariata za gospodarstvo, Turistične zveze Slovenije, predsednika skupščine občine Radovljica in Jesenice ter drugi.

Na področju Gorenjske je nekaj že tradicionalnih tudi mednarodnih smučarskih prireditev, ki bi jih vsekakor kazalo obdržati tudi v bodoče. To so Pokal Vitranc v Kranjski gori, Memorial Janeza Polda ali smučski polet v Planici, mednarodni smučarski tek v Bohinju, po stehaz partizanske Jelovice v Dražgošah, zeleniški alpski pokal na Zelenici ter mladinski troboj na Krvavcu.

Na razgovoru so bili mnenja, da je potrebno vse te prireditve obdržati, saj niso samo velikega pomena za smučarski šport, temveč tudi za nadaljnji razvoj turizma.

Poseben problem pa je Planica, saj stare skakalnice propadajo, nova velikanka pa še ni dograjena. Poleg tega je neurejeno celotno področje v okolici svetovno znanih skakalnic. Pomembno je tudi to, da pada interes skakalcev za nastope na 90-metrski skakalnici, zato bi bilo treba v bodoče vsakoletno prireditve organizirati na 120-metrski skakalnici, predvideno pa je tudi, da bi leta 1972 kandidirali za organizacijo svetovnega prvenstva v smučarskih poletih. Zato pa bi bilo potrebno na 120-metrski skakalnici popraviti nalet in doskočišče, na novi velikanki pa bi bilo treba zaradi varnosti za 10 m podaljšati nalet, utrditi doskočišče, urediti okolico ter zgraditi sodniški stolp. Za vse to pa bi potrebovali nič manj kot tri milijone novih dinarjev. Pri tem bi se strinjali z mnenji nekaterih, da Planica ni samo stvar jeseniške občine ali Gorenjske, temveč stvar republike če ne celo federacije. Predlagali so poseben iniciativni odbor, ki naj bi zbiral denar in vodil dela, za predsednika pa je bil predlagan predsednik Smučarske zveze Slovenije Niko Belopavlovič.

Glede ostalih prireditev je predsednik Skupščine občine Jesenice France Žvan, zagotovil, da je mednarodna prireditev Pokal Vitranc izrednega pomena za Kranjsko goro in našo občino in da jo bo treba obdržati ter skupno financirati, kakor hitro pa bi se Kranjska gora še razvila in povečala število ležišč na približno 6.000, pa bi tako prireditev bila tudi sama sposobna izvesti. Na razgovoru so se menili tudi o strokovnih kadrih in pa o statusu vrhunskih smučarjev. Ugotovili so, da je ena glavnih zaprek za večjo kvaliteto v pomanjkanju strokovno usposobljenih kadrov. Ker naj bi Gorenjska prednjačila v tekmovalnem smučarskem športu, so predlagali, da naj bi zaposlila več profesionalnih trenerjev, gorenjske občine pa naj bi pomagale tudi reševati probleme v zvezi z vrhunskimi športniki (zaposlitev, urejanje dopustov, nagrajevanje in drugo). Gorenjska naj bi glede na tradicijo obdržala primat v smučarskem športu.

O razvoju cestnega omrežja

V petek pa je republiški cestni sklad skupno s svetom gorenjskih občin organiziral prav tako v Radovljici posvet o razvoju cestnega omrežja v Sloveniji. Podobni posveti so bili tudi na drugih področjih naše republike.

Predstavniki gorenjskih občin so najprej menili, da bi morali Gorenjsko hitreje reševati, kot pa predvideva program. Predvideno je, da bi novo hitro cesto na Gorenjskem gradili šele v letih 1978 do 1984, to pa je glede na veliko povečanje prometa, naraščanje motorizacije in pa gospodarstva na Gorenjskem zelo pozno. Prav tako bi morali čimprej začeti z gradnjo karavanškega predora, če nečemo izgubiti velik priliv tujih turistov v našo državo, ki iz zahoda vstopajo prav na področju Gorenjske.

Prav gotovo so imeli podobne zahteve tudi na drugih področjih naše republike, zato pa naj bi pri načrtovanju novih cest v bodoče upoštevali strokovno - ekonomske utemeljitve, ne pa vsemogoče politične pritiske kar je bilo pogosto v navadi do sedaj. Na Gorenjskem smo bili doslej verjetno premalo glasni, pa zato postavljeni v ozadje. Veljalo bi biti bolj odločen pri uveljavljanju pravic, ki jih vsiljujejo resnični argumenti.

Akcija za muzej revolucije je stekla

Odbor za pripravo muzeja revolucije na Jesenicah je imel pretekli teden svojo prvo sejo. Najprej so se odločili za sekretariat odbora, ki ga sestavljajo: Stane Roman, Viktor Brun, Franc Pesjak, Tone Skrt in Janez Svobljak.

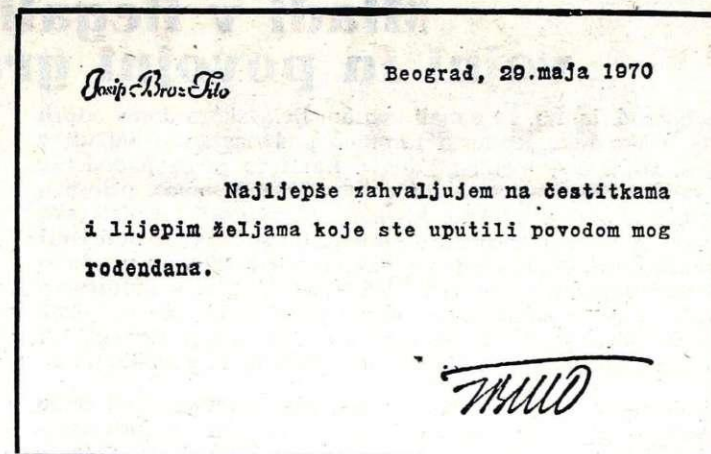
V razpravi o akcijah, ki bodo potrebne za uresničitev tega cilja, smo se lahko prepričali, da so člani odbora zelo zavzeti ter polni idej. Pri tem pa so prepričani, da bodo v tej akciji naleteli na vsestransko in polno podporo vseh družbeno političnih dejavnikov v občini, organov samoupravljanja ter širše javnosti, ob tem, da bo muzej revolucije na Jesenicah hkrati eden od dostojnih ter pomembnih spomenikov naše NOB in predvojnemu naprednemu delavskemu gibanju.

Na seji odbora je bil tudi projektant preureditve bivše Kosove graščine v muzej revolucije inž. Marinšek, ki je obširno tolmačil prostorno in vsebinsko zasnovo muzeja. Iz njegovega izvajanja povzamemo nekaj osnovnih misli, ki nam bodo hkrati okvirno predstavile to bodočo kulturno in zgodovinsko ustanovo. Kosova graščina je bila zgrajena leta 1518, najprej last belopeške gospode, adaptirana pa je bila leta 1821 in sodi med najstarejše zgradbe na Jesenicah zgodovinske vrednosti. Projektantova za-

snova preureditve prostorov bivše Kosove graščine izhaja iz kronološkega zaporedja. Pritličje z vhodno vežo bi vsebovalo doprsna kipa narodnih herojev Jožeta Gregorčiča in Matija Verdnika na 1,40 m visokih marmornatih slojih in štiri nizke ikebane z zelenjem ter vratarjevo ložo. V pritličnih prostorih bo kuhinja in soba z ustrezno opremo kot prikaz bednega delavsko knapovskega stanovanja. Drugi prostor bo vseboval prikaz prvih začetkov kulturno prosvetnih in športnih dejavnosti, nastanek prvih delavskih strokovnih organizacij, prve stavke do razpada stare Avstroogrske monarhije, vstevši še boje za severno mejo.

V naslednjem prostoru se že srečamo z nastankom stare Jugoslavije razvojem in borbami delavskega razreda, prikazom delovanja naprednih političnih organizacij, stavke, kulturno prosvetna in športna dejavnost.

V pritličju naj bi v dveh prostorih ponazorili zapor iz stare Jugoslavije in bivši ge-

Pismo naslovljeno na občinsko konferenco ZMS Jesenice

Večjo skrb socialnim vprašanjem borcev NOV

Na prvi seji komisije za zadeve borcev pri občinskem odboru ZZB NOV so sprejeli nekatere neposredne naloge. Sklenili so, da bodo v mesecu juliju s pomočjo KO ZZB NOV zbrali podatke o nezaposlenih otrocih, po vojni umrlih borcev in tistih, ki bodo nadaljevali šolanje, pa jim je potrebna denarna pomoč oziroma podelitve študentskega štipendija. Povezali se bodo s pristojnimi organi občine in delovnimi organizacijami ter ustanovami.

Za občinski praznik 1. avgust in hkrati 25-letnice osvoboditve pa so se dogovorili, da bodo obiskali in primerno obdarili borce, ki so že dalj časa zaradi hujše bolezni odtrgani od zunanjega sveta. Poleg tega so sklenili priporočiti KO ZZB NOV, da

vodijo tekočo evidenco o bolnih borcih, ki so na hospitalnem zdravljenju in da jih s svojimi predstavniki občasno obiščejo. Menili so, namreč, da se mora ta skrb v večji meri odražati z bolj neposrednimi dejanji in manj z lepo zvenečimi besedami. V zvezi s tem so še sklenili, da bodo ponovno proučili vprašanja podelitve priznanj tistim tovarišem, ki so jim le-te za primerno življenje potrebne.

Ob koncu so sklenili priporočiti skladu za stanovanjske zadeve borcev pri Sob Jesenice ustrezno spremembo delitve sredstev in da razporedijo sredstva za gradnjo in popravila hiš čimprej razdeli med prosilce — borce.

—m

stapovski zapor na Jesenicah in v Begunjah.

Prvo nadstropje je projektant zasnoval za preureditev v šest razstavnih prostorov, ki so med seboj odprti in se vsebinsko vežejo. Gre za prikaz okupacije, prvih aretacij, začetkov odpora, razvoja NOB, nasilja okupatorja, aretacije, streljanje talcev, izsiljevanje, internacija, akcije enot NOV in POJ na Gorenjskem, z ustreznimi eksponati.

Drugo nadstropje je namenjeno interni muzejski dejavnosti. Knjižnica in predavalnica z 80 sedeži, bo hkrati prirejena za predvajanje poučnih skioptičnih ali filmskih prikazovanj. Razstavniki prostori bodo ustrezno opremljeni z vitrinami, številnimi panoji, tekači, cvetličnimi lonci in osvetljeni z žarometnimi žarnicami. Eksponatov in muzealij ne manjka, kar gre zasluga številnim jeseniškim že umrlim in živečim muzejskim delavcem, ki se že mnogo let ukvarjajo s to dejavnostjo zelo zavzeto in skoraj na amaterski osnovi.

Predračun za vsa dela, vključno mizarska je blizu 45 milijonov starih dinarjev. Odbor je v nadaljevanju razpravljal o važnih oblikah in virih zbiranja potrebnih sred-

stev ter o akcijah, ki so s tem povezane. Računajo na denarno pomoč ustreznih republiških skladov in organov. Občinski odbor ZZB NOV Jesenice pa je dobil vsa zagotovila tudi od glavnega odbora ZZB NOV Slovenije, ki pobudo ustanovitve muzeja revolucije na Jesenicah vsestransko podpira. Kaže, da se je te naloge odbor za pripravo muzeja na Jesenicah resno lotil. Na kraju so se dogovorili da bodo v drugi polovici junija sklicali širše posvetovanje, na katerega bodo povabili predstavnike občinskih vodstev družbeno političnih organizacij, Sob, gospodarskih organizacij in prosvetno kulturnega življenja ter tudi nekaj tovarišev iz Ljubljane.

Akcija se je torej začela. Prepričani smo, da odbor, ki si je naložil to nalogo ne bo ostal osamljen, temveč da bo našel vsestransko razumevanje pri občanah in naši širši javnosti. Gre za ustanovo, za spomenik revolucije, ki se je spočela v nedrhih naprednega delavskega gibanja in rodila v NOB. Gre za zgodovino, čas in dejanja vredna ponosa, vrednote, ki naj se ohranijo zanamcem.

—m

Mladi v ilegali, vojni in povojni graditvi

V soboto, 6. junija, so v mali dvorani Delavskega doma odprli zgodovinsko-dokumentarno razstavo pod naslovom »Mladi v ilegali, vojni in povojni graditvi«. Razstavo je na pobudo in ob sodelovanju občinske konference ZMS Jesenice, pripravil tehnični muzej železarne Jesenice — oddelek za delavsko gibanje in NOB, kot soorganizator pa je sodelovalo tudi DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. Razstavo je s kratkim uvodnim govorom odprl sekretar OK ZMS Zlato Vogrič, v kulturnem programu pa je sodeloval pionirski pevski zbor osnovne šole Prežihov Voranc, ki ga vodi zborovodja Janko Pribošič in dijaka gimnazije Magda Flander in Matjaž Kaše z recitacijami.

Ta razstava je prvi povojni poizkus prikazati delo jeseniške mladine v ilegali, narodnoosvobodilni borbi in povojni graditvi, vključno z vsemi večjimi povojnimi kulturnimi in športnimi manifestacijami ter akcijami. Vsi ki so v pripravi gradiva in aranžmaju sodelovali se zavedajo, da razstava, ki je pretežno grajena na fotodokumentih, še zdaleč ni popolna in, da še zdaleč ni zajet celoten prikaz aktivnosti jeseniške mladine v skoraj dvedesetletnem obdobju. Razstava pa je dovolj velika spodbuda in resno opozorilo, da bo moralo tako občinsko mladinsko vodstvo, kot tehnični muzej in drugi v bodoče bolj načrtno in intenzivno delati pri zbiranju in dokumentiranju gradiva in dokumentov. Zaskrbljuje je, da nam že obdobje po osvoboditvi uhaja iz rok in da nam manjkajo podatki in dokumentacija celo iz tega obdobja. Še toliko več praznin in pomanjkljivosti pa je iz predvojne ilegalne življenja in iz obdobja NOB. Pričujoča razstava je prvi resnejši korak, da se zamujeno popravi in nadoknadi.

Tehnični muzej železarne Jesenice, s svojim oddelkom za delavsko gibanje in NOB, je vložil ogromno truda, da je uspel iz doslej neurejenega področja pripraviti zelo dopadljivo pa tudi pregledno razstavo. Hkrati pa nas to tudi opozarja, da bo potrebno oddelek za delavsko gibanje in NOB pri tehničnem muzeju kadrovsko okrepiti, odšteti nekoliko več denarja in mu omogočiti boljše materialne pogoje. Predvsem pa bo

potrebno spremeniti odnos in miselnost do zgodovinsko-muzejske dejavnosti — to je družbeni dolg do sedanje in bodoče generacije. V tem smislu zasluži vsa pohvalo občinsko mladinsko vodstvo, ki bi morda z oblikovanjem posebne zgodovinske komisije pri svojem organu, lahko neprecenljivo veliko prispevalo k proučevanju in dokumentiranju naprednega mladinskega gibanja na Jesenicah in v okolici. Nedvomno pa bodo tudi obiskovalci razstave svo-

je vtise in mnenja zapisali v knjigo vtisov, ali jih sporočili tehničnemu muzeju — oddelku za delavsko gibanje in NOB. Morda pa bo razstava tudi spodbudila koga, da slikovno ali drugo dokumentarno gradivo iz obdobja, ki ga zajema razstava in, ki ga hranijo doma ter ga razjeda čas, oddal tehničnemu muzeju železarne, da bo naslednja tovrstna razstava, morda ob 30-letnici vstaje jugoslovanskih narodov že bolj popolna in kvalitetna. Otvoritev prve tovrstne razstave na Jesenicah bi prav gotovo zaslužila več pozornosti družbeno-političnih predstavnikov naše občine, kajti razen predstavnikov mladine, tehničnega muzeja in jeseniške Svobode ni bilo nikogar.

Razstavo, ki bo odprta do vključno 14. junija, si lahko ogledate vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 19. ure.

Otvoritev razstave

(Pozdravni govor sekretarja ObK ZMS Jesenice Zlatka Vogriča ob otvoritvi razstave).

Letos, ko praznujemo več pomembnih praznikov in obletnic, omenil bi le 25-letnico osvoboditve in 100-letnico rojstva velikega misleca in revolucionarja Vladimirja Iliča LENINA, si tudi mladi prizadevamo, da te praznike proslavimo čimbolj svečano in dostojno. Dostojno in svečano zato, ker se zavedamo velikih trenutkov v naši zgodovini, ker se, čeprav je to za nas že zgodovina, preteklost, zavedamo pomembnosti in veličine NOB. Zavedamo se tudi ogromnega deleža, ki so ga prispevali posamezniki, skupine, predvsem pa KPJ, SKOJ in OF k svobodi in zmagi, katere 25-letnico praznujemo tudi mi, mladi.

Mi vemo, da narod, ki ne pozna in ne ceni svoje zgo-

dovine, in naša zgodovina je slavná, ne more iti uspešno v boljšo bodočnost. Zato si v Zvezi mladine prizadevamo vzgojiti takšne ljudi, ki bodo znali ceniti preteklost in, ki bodo sposobni graditi in boriti se za boljšo in bolj humano, človeka dostojno bodočnost.

Vse odbodje od leta 1941 pa do danes je pravzaprav borba za človeka, borba za njegov boljši in srečnejši jutri. Včasih je bilo v tej borbi potrebno žrtvovati življenja, danes pa ta borba zahteva od nas znanje in sposobnosti, delavnost, predvsem pa poštenost in spoštovanje do človeka. Mladi se tega zavedamo in današnja svečanost je eden od načinov, da se oddolžimo vsem, ki so sodelovali v tej veliki borbi takrat, ko je bilo še potrebno žrtvovati streho nad glavo, imetje, pa tudi življenje. Občudujemo jih!

Danes se spet spominjamo tistih mladih, ki so umrli takrat, ko še niso niti začeli živeti pa jim ni bilo žal svojih življenj za svobodo, ki danes v njej živimo in zato, da smo mladi danes zares lahko mladi.

Ob tej svečani priložnosti, ko odpiram razstavo, v kateri skušamo prikazati dejavnost mladih naše občine pred vojno, med vojno in po njej, se najlepše zahvaljujem vsem, ki so kakorkoli pomagali, da bi bila razstava čimbolj uspešna. V imenu občinske konference ZMS Jesenice pa se še prav posebno zahvaljujem za pomoč oddelku za delavsko gibanje in NOB pri tehničnem muzeju ŽJ, zahvala velja predvsem tov. Stanetu TUSARJU in DPD Svoboda Tone Čufar, predvsem pa predsedniku Jožu VARLU. Zahvala pa velja tudi vsem, ki so sodelovali v kulturnem programu.

Čez 5000 mladih sodelovalo v praznovanju meseca mladosti

Neposredno po otvoritvi zgodovinsko dokumentarne razstave »Mladi v ilegali, vojni in povojni zgraditvi«, je občinska konferenca ZMS Jesenice organizirala srečanje z novinarji, na katerem so jih seznanili o rezultatih letošnjega praznovanja meseca mladosti. Žal sta se razgovora poleg predstavnikov mladine udeležila le predstavnik RTV Ljubljana in glasila Železar. Poleg pismene informacije o prireditvah in akcijah jeseniške mladine v mesecu mladosti, sta navzoče o tem tudi ustno informirala predsednik in sekretar občinske konference ZMS Jesenice.

Pri ponovnem oživljanju mladinske organizacije v občini, je dejal predsednik prof. Srečko Krč, se srečujejo z enakimi težavami in vprašanji, kot se srečujejo več ali manj vsi mladinski aktivisti širom Slovenije. Tu gre za vprašanja političnosti in apolitichnosti mladih, pesimizma in optimizma, pritegovanja mladih med aktivne oblikovalce v družbenem samoupravljanju oziroma samoupravnem dogovarjanju, aktiviranje mladih v raznih interesnih dejavnostih itd. Morda gre pri vseh teh vprašanjih tudi za nezadostno usposobljenost in prilagojenost mladinskih aktivistov za delo z mladimi v sedanjih razmerah. Kljub vsemu pa je na področju aktiviranja mladih v občini predvsem v zadnjih šestih mesecih narejen velik korak naprej. To potrjujejo tudi rezultati, doseženi v mesecu mladosti.

V nadaljevanju je sekretar Zlatko Vogrič navzoče seznanil z doseženimi rezultati v mesecu mladosti. Program je bil letos glede na pomembne jubileje še prav posebno skrbno pripravljen in razen manjših spodrsrljajev tudi uspešno izveden. Na raznih tekmovanjih in manifestacijah je letos sodelovalo čez 5000 mladih, predvsem šolske mladine, medtem ko z udeležbo vajenske in zaposlene mladine, niso preveč zadovoljni. Med najbolj uspele in najbolj množične prireditve sodijo tekmovanje pionirjev in cicibanov s skiroji, telovadni nastop pod naslovom »revija mladosti«, srečanje pevskih zborov, tekmovanje matematikov osnovnih in srednjih šol in pohod pionirskih odredov na Pristavi. Seveda je bilo še vrsto drugih tekmovanj in prireditev, ki pa so bila manj množična. Preko 600 mladih, od tega okrog 50 pripadnikov JLA, je sodelovalo v štafeti mladosti, ali kot nosilci palice, ali v kulturnih programih, ki so bili ob tej priliki pripravljeni. Posebnost letošnjega praznovanja meseca mladosti je tudi v tem, da so na mnogih prireditvah sodelovali tudi pripadniki JLA. Na občinskem mladinskem vodstvu niso povsem zadovoljni z letošnjimi rezultati, čeprav je v primerjavi s prejšnjimi leti narejen velik korak naprej. K sodelovanju še

niso uspeli pridobiti vseh mladinskih aktivov, predvsem pa so pogrešali mlade iz železarne. Le-ti so sicer imeli ali sodelovali na nekaterih drugih tekmovanjih, kar pa jih ne opravičuje za zelo slabo udeležbo, ali sploh neudeležbo na občinskih tekmovanjih in prireditvah. Neza dovoljni so tudi s tem, da je največje breme slonelo na posameznih članih predsedstva občinske konference in nenakomerno porazdeljeno na vse.

Po teh uvodnih informacijah so govorili tudi o okviru praznovanja meseca mladosti v prihodnjem letu. Letos so organizirali množično prireditev in tekmovanja, kar je zahtevalo veliko organizacijsko in delovno angažiranost, vendar pa rezultati niso bili vedno ekvivalentni vloženemu delu. Zato se postavlja vprašanje obsega prireditev v prihodnjem letu. Navzoči so bili soglasni, da je bolje manj, vendar pa bolj kvalitetnih in masovnih prireditev in manifestacij. Predvsem pa bi morali negovati in dalje razvijati:

— pohod pionirskih odredov in srečanje mladih na Pristavi, ter v prihodnjem letu z ozirom na 30-letnico vstaje vključiti še s posebno manifestacijo na Obranci;

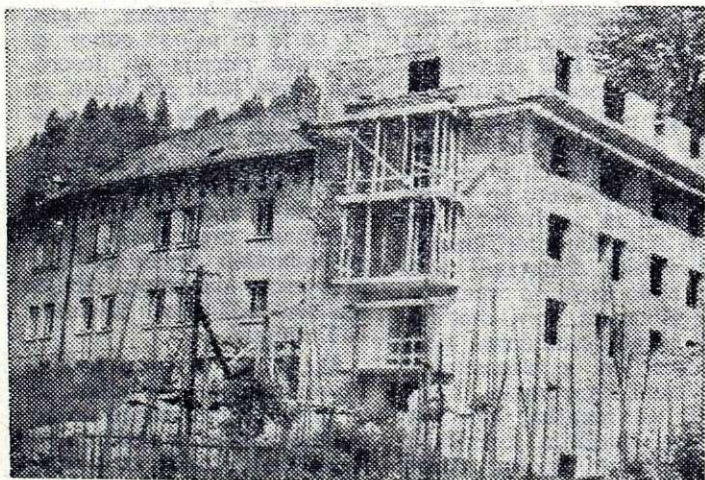
— telovadni nastop pod nazivom »revija mladosti«, s tem da se priprave začnejo že jeseni;

— srečanje z našimi zbori tako, da se to razdeli na več večerov in razširi na gorenjsko srečanje;

— vsa športna in ostala tekmovanja pa naj bi predvsem zajela delavsko mladino, ker šolska mladina ima teh tekmovanj že po šolski liniji že med šolskim letom ogromno.

Enotni so bili tudi v tem, da je potrebno že v jeseni imenovati poseben delovni odbor sestavljen iz vseh predstavnikov kulturnega in športnega življenja, ki bo pripravljal program za prihodnje leto. Poleg vsega tega pa bi kazalo razmišljati morda še o nekaterih novih zvrsteh, ki bi pritegnile še širši krog mladih.

Taka srečanja so prav gotovo zelo posrečena oblika za izmenjavo mnenj in za informiranje o delu in snovanju mladih v občini.

Pri socialnem zavodu dr. Franceta Berglja na Pflavžu gradijo novi trakt s čemer bodo povečali kapaciteto za 60 postelj, seveda z istočasno preureditvijo obstoječe zgradbe in z zgraditvijo nove kuhinje, jedilnice in kopalnice. Celotna investicija bo znašala okrog 2 milijona N din. Investitor je zavod sam, pri investiciji pa sodeluje tudi Društvo upokojencev, ki je iz lastnih sredstev za stanovanjsko izgradnjo prispeval en milijon N din, gradnjo pa sofinancirata tudi Sob Jesenice in Tržič.

Naš zaključni izlet

Kakor vsako leto, tako smo tudi letos izvedli zaključni izlet. Finančna sredstva smo nabirali celo leto. Predvsem pa z objavljanim člankov o podjetjih v jeseniški občini.

V sredo, 3. junija smo ob 5. uri odšli izpred zdravstvenega doma. Pot nas je vodila prek Kranja in Brnika. Tam smo si ogledali vzlet letala in nadaljevali pot proti Mengšu. Razpoloženje v avtobusu je bilo veselo, saj smo imeli s seboj magnetofon, ki smo ga navijali do konca. Na Trojanah nismo mogli mimo gostilne, kjer prodajajo izvrstne krofe. Čeprav so bili tako dobri, da bi jih še in še jedli, smo morali nadaljevati pot. Prišli smo v središče hmeljarstva — v Žalec. Od

tam naprej pa smo se odpeljali v Velenje. Ogledali smo si mesto, polno novih zgradb in zelenic. Imeli smo namen ogledati si tovarno Gorenje, vendar je tovarna v rekonstrukciji.

Po kosilu smo si v Šoštanju ogledali Kajuhovo sobo, potem pa smo se odpeljali v Celje. Ogledali smo si mesto. Pot nas je vodila dalje v Maribor. Med potjo smo obiskali Frankolovo, ki je znano po 100 naenkrat usmrčenih žrtvah nacizma. Prespali smo na Pohorju.

Drugi dan smo si v Mariboru ogledali zanimiv akvarij. Mimo Kidričevega smo se pripeljali v Ptuj. Po kosilu smo si ogledali ptujski grad. V njem je bilo več razstav.

Toda čas nas je priganjal. Delno pa stari, delno po novi cesti smo prišli v Krapišno. Po tavanju po mestu smo se odpeljali v Stubiške Toplice. Tam so tudi najbolj mrzli skočili v vodo, ki je bila zelo topla.

Po kratkem postanku v Čatežu, smo se v poznih večernih urah vrnili domov. Izlet je bil prijeten, le škoda, da je bil zadnji.

Zahvaljujemo se vsem delovnim organizacijam, ki so nam omogočile, da smo opisali njihovo podjetje, ter železnici Jesenice za nakazani prispevek.

Miro Eržen
8. c razr. osn. šole
Tone Čufar

Tekmovanje mladih matematikov

V nedeljo 31. maja, je bilo na Jesenicah v osnovni šoli Prežihov Voranc tekmovanje mladih matematikov — učencev osnovnih šol jeseniške občine. Tekmovanja so se udeležili učenci vseh osnovnih šol razen osnovne šole Mojstrana, ki zaradi boleznih učitelja matematike ni sodelovala. Pred tem pa so že na samih šolah izvedli interna tekmovanja v znanju matematike na katerih je sodelovalo 179 učencev 6., 7. in 8. razredov, na osnovni šoli Prežihov Voranc pa so v tekmovanje vključili že 14 učencev petih razredov.

Priznanje v obliki srebrnega VEGOVEGA ZNAKA so dosegli:

6. razred:
Danica KENDA, o. š. P. Voranc, Stanko PETERNELJ, o. š. P. Voranc, Slavko PIN-TARIČ, o. š. Žirovnica, Anita JAKAC in Jožica ARH, obe iz o. š. T. Čufar.

7. razred:
Milan MALEJ, Vlado VILMAN in Nadja BERGANT, vsi osnovna šola Prežihov Voranc.

8. razred:
Matjaž KELVISAR, Marjan MARKELJ, Stane OMAN, vsi o. š. T. Čufar, Janez JAKŠIČ, Zvone ZIMIC, Dušan KALO-PER, Lidija STARE, Romana MEŽNARC, vsi iz o. š. P. Voranc, Ferdinand KOROŠEC, Marta DEBEVEC, Andrej KRAMAR, vsi o. š. Kranj-

ska gora, Davorin PRAPROTNIK, o. š. Žirovnica in Mimi PURGER, o. š. Koroška Bela.

Vsi tekmovalci na občinskem tekmovanju so prejeli priznanje za sodelovanje, diplome in praktična darila pa so še posebej dobili učenci, ki so dosegli prvo, drugo ali tretje mesto v posameznih razredih.

Diplome so prejeli:
I. mesto: Matjaž KELVISAR, o. š. T. Čufar, Janez JAKŠIČ, o. š. P. Voranc oba 8. razred, Milan MALEJ, o. š. P. Voranc — 7. razred in Danica KENDA, osnovna šola P. Voranc — 6. razred.

II. mesto: Marjan MARKELJ, o. š. T. Čufar, Ferdi KOROŠEC, o. š. Kranjska gora, Zvone ZIMIC, o. š. P. Voranc — vsi 8. razred, Vlado

VILMAN, o. š. P. Voranc — 7. razred, Stanko PETERNELJ, o. š. P. Voranc in Slavko PIN-TARIČ, o. š. Žirovnica — oba 6. razred.

III. mesto: Stane OMAN, o. š. T. Čufar, Dušan KALO-PER, o. š. P. Voranc, Davorin PRAPROTNIK, o. š. Žirovnica, Lidija STARE, o. š. P. Voranc — vsi 8. razred, Nadja BERGANT, o. š. P. Voranc — 7. razred, Anita JAKAC, o. š. T. Čufar in Jožica ARH, o. š. T. Čufar — obe 6. razred.

Vsi učenci posameznih razredov so imeli enake matematične teste, ki jih je po ustaljenem strokovnem kriteriju ocenjevala posebna strokovna komisija.

Na-republiško tekmovanje, ki je bilo preteklo nedeljo in nam rezultati še niso znani, so se uvrstili: Matjaž KELVISAR, Janez JAKŠIČ, Marjan MARKELJ in Ferdinand KOROŠEC — vsi učenci osmih razredov.

V znanju matematike pa so tekmovali tudi dijaki srednjih šol in sicer iz gimnazije — 33 tehniške šole — 23, in poklicne šole — 10 dijakov. Trije najboljši dijaki v posameznih razredih so prejeli diplome in praktična darila.

Diplome so prejeli:

GIMNAZIJA JESENICE:
Nada PIRC, Dragan MIRANOVIČ, Janko ZALETEL — vsi prvi letnik, Alojz MIKOLIČ, Blaž RESMAN, Miha ZALOKAR, vsi II. letnik, Alojz ME-STEK, Darko ZORMAN in Simon GOGALA — vsi III. letnik.

TEHNIŠKA ŠOLA ŽIC JESENICE: Lozar ŽARKO, Marjan PUHAR, Mirko GROHAR — vsi I. letnik, Janez KRIŽAN, Janez PAPLER in Drago TALER — vsi II. letnik

POKLICNA ŠOLA ŽIC JESENICE: Milan LEŠNJAK — I. letnik, Dušan FRATINA in Srečko SKRT — II. letnik.

Tekmovanje je omogočila temeljna izobraževalna skupnost Jesenice, ki je prispevala tudi sredstva, pokroviteljstvo nad tekmovanjem pa je prevzela občinska konferenca ZMS Jesenice, ker je bilo tekmovanje v okviru praznovanja meseca mladosti.

Referendum o združitvi jeseniških osnovnih šol

Za torek 16. t. m. je razpisan referendum o združitvi obeh jeseniških osnovnih šol v enoten učni zavod. Svoj DA ali NE bodo rekli vsi člani obeh omenjenih delovnih kolektivov. V ta namen je izvršni odbor temeljne izobraževalne skupnosti Jesenice imenoval posebno komisijo petih članov, ki je zbrala in v pisni obliki predložila v razpravo zbir vprašanj in odgovorov ter predlogov in pomislekov, ki spremljajo razvoj osnovnega šolstva na Jesenicah. V zadnjih desetih letih je to že tretji poizkus, da se osnovni šoli Tone Čufar in Prežihov Voranc združita v en zavod. Iz pismene gradiva, ki ga je pripravila komisija in, ki je bil posredovan v razpravo obema delovnim kolektivoma, povzemamo osnovne misli. Gradivo pa ima poseben pomen tudi za osnovno šolo Koroška Bela in Mojstrana, ker je v njem zajeta tudi reorganizacija šolske mreže.

Komisija, ki je bila v svojih stališčih dokaj enotnega mnenja poudarja, da združitev ni sama sebi namen, temveč nujna alternativa nadaljnjega razvoja šolstva v občini. V prizadevanjih za resničen napredek šolstva v občini je potrebno preiti od besed k dejanjem. Zahteve so znane: enoten pedagoški režim v eni šolski stavbi, racionalnejša uporaba družbenih sredstev in dela, boljša izraba danih možnosti za boljše vzgojne in učne uspehe. Združitev zasleduje enotno šolo z racionalnim vodenjem, upravljanjem in gospodarjenjem ter istočasno razbremenitev obeh dosedanjih šol oziroma nove združene šole s tem, da se učenci Hrušice prešolajo v Mojstrano, kjer šola ni racionalno zasledena, razen tega pa je relativno nazdravja šola v občini, in prešolanje učencev iz Blejske Dobrave v osnovno šolo Koroška Bela, kar je tudi smotno in racionalno.

V obeh primerih prešolanja ostaneta 1. in 2. razred na Hrušici oz. Blejski Dobravi, ostali učenci iz teh območij pa imajo ugodne prevoze v Mojstrano oz. Koroško Belo. Medtem, ko bodo v Mojstrani potrebne manjše preureditve prostorov, na Koroški Beli tega ne bo treba. S tako spremembo šolske mreže pa bi se jeseniška šola razbremenila za 150 učencev, kar pomeni možnost za modernizacijo pouka, za obe šoli pa, ki bosta učence sprejeli pa pomeni le bolj racionalno izkoristiti obstoječe kapacitete.

Pomislike o združitvi izrečene pred leti in nekeje še tudi danes prisotne, je v marsičem že ovrgla dosedanja praksa in že dosedanje povezovanje obeh šol pri reševanju mnogih vprašanj. Prednost združitve pa je tudi v enotnejši delitvi dohodka šoli in sploh osebnega dohodka, poleg racionalizacije, tako pedagoške, kot ekonomske, enotnega pedagoškega režima in razporejanja učnega kadra oz. lažjega nadomeščanja v času bolezenske odsotnosti, lažje delitve paralelk itd.

Pri odločanju za združitev bi se morali zavedati tudi tega, da ni nobenih izgledov, da bi prej kot v desetih letih na Jesenicah dobili novo šolsko poslopje, zato so tudi pomisleki smotrnosti združevanja in ponovnega razdruževanja kolektiva odveč.

Predlagatelji referenduma, so pri združitvi in reorganizaciji upoštevali tudi to, da nihče od zaposlenih zaradi tega ne sme ostati brez zaposlitve. Predlagana reorganizacija šolske mreže in uvajanje celodnevne varstva v šolah dajejo možnost za zaposlitev vsem. Mnogo dilem in pomislekov, ki so bili še pred leti ob tem vprašanju prisotni, so v glavnem odstranjeni, ker jih je demantirala sama praksa in razvoj. Osnovni namen združitve je torej ob večji racionalizaciji in intifikaciji doseči boljše vzgojno-izobraževalne rezultate, to pa je tudi hotenje slehernega prosvetnega delavca in zato tudi ob referendumu ne bo težka odločitev. Vsi osebni interesi in dvomi morajo ob tem humanem poslanstvu šole odpasti in na njihova mesta stopiti resnični interesi po boljši in učinkovitejši organiziranosti našega osnovnega šolstva.

Referendum o združitvi osnovne šole Tone Čufar in Prežihov Voranc, bo tudi pokazal resnična hotenja prosvetnih delavcev obeh šol po hitrejšem napredku in boljših vzgojno-izobraževalnih rezultatih.

Enomesečna brezplačna preizkušnja TV sprejemnika

Nenavadno novost je potrošnikom pripravilo trgovsko podjetje ZARJA Jesenice. V dogovoru in sodelovanjem z elektronsko industrijo-Niš, nudijo potrošnikom brezplačno preizkušnjo kateregakoli televizijskega aparata iz proizvodnega programa elektronske industrije Niš.

Televizijski sprejemnik, ki ga bo potrošnik izbral v poslovalnici trgovskega podjetja ZARJA, bo podejti brezplačno dostavilo na dom in ga priključilo na sobno anteno. Po potrebi bo izročen tudi stabilizator. Vse potrebne informacije zainteresenti dobijo na upravi podjetja, v TV radioservisni delavnici in v vseh trgovinah trgovskega podjetja ZARJA. Tisti, ki bi želeli preizkusiti katerikoli TV sprejemnik, ki jih proizvaja elektronska industrija Niš, naj se oglasijo na upravi podjetja, ali pismeno sporočijo svoje želje na Trgovsko podjetje ZARJA Jesenice.

Na upravi podjetja so nam tudi povedali, da tistim, ki se bodo po enomesečni preizkušnji odločili za nakup, podjetje nudi zelo ugodne kreditne pogoje. Velika ugodnost pri nakupu tovrstnih TV sprejemnikov je tudi v tem, da vsa servisna vzdrževanja v garancijski in izvengarancijski dobi izvršujejo v radioservisni delavnici trgovskega podjetja ZARJA na Jesenicah.

Ustanovljeno je Združenje gledaliških skupin Slovenije

Minulo soboto, šesti dan XIII. srečanja dramskih skupin Slovenije so se dopoldne v Ljubljani sestali predstavniki gledaliških amaterjev iz vse Slovenije na ustanovni skupščini združenja gledaliških amaterjev Slovenije, kot je bil prvotni predlog za ime združenja. Skoraj sto slovenskih gledaliških ljubiteljev je pravzaprav soglasno in brez večjih problemov potrdilo in sprejelo statut, pravilnik, program dela in ostale dokumente novega združenja, in celo za spremembo naziva so si bili hitro edini. »Združenje gledaliških amaterjev« se je zdelo nekoliko preveč ostro in zaprto v amaterstvo, medtem ko »Združenje gledaliških skupin« dopušča široke

možnosti za najrazličnejše oblike gledališkega snovanja. Če pomislimo, da bo združenje družilo tudi lutkarje in da je vse več različnih gledaliških skupin, ki nastajajo samostojno in izven tradicionalnih društev, potem je sprememba imena združenja razumljiva.

Združenje gledaliških skupin Slovenije bo pravzaprav nadaljevalo delo, ki ga je doslej opravljal odbor za gledališko dejavnost pri republiškem svetu ZKPO Slovenije. Zdaj se je ta odbor preimenoval v strokovni odbor in ga sestavljajo samo poklicni gledališki delavci in publicisti. Še naprej bo strokovno spremljal delo gledaliških amaterjev in dajal pobudo za

strokovno usposabljanje amaterjev, združenje pa bo poleg organizacijskih nalog reševalo tudi vse druge probleme gledališkega amaterizma, ki jih poklicni delavci sploh ne poznajo ali pa nimajo zanje pravega posluha. Združenje bo tudi redni član republiške ZKPO Slovenije in bo imelo v republiškem svetu dva zastopnika. Najvažnejša pri ustanovitvi združenja pa so materialna sredstva. Odvisnost od dotacije, ki jo republiška ZKPOS dobi od republiškega sklada za kulturno dejavnost so zmeraj nezadostna. Vsaka skupina, ki se bo včlanila v združenje pa bo plačala nekakšno članarino v višini 300 din. Za to članarino bo dobivala zastoj

vrsto publikacij in še nekaj drugih uslug, obenem pa bo tako zbrana članarina osnova za lastna sredstva, s katerimi bo združenje tudi samo participiralo pri sredstvih iz republiškega sklada. S tem pa bo dana možnost, da bo združenje lahko marsikaj samostojno naredilo za razvoj in rast slovenskega gledališkega združenja. Na ustanovnem občnem zboru v Ljubljani je bilo izvoljeno 15-člansko republiško predsedstvo združenja gledaliških skupin Slovenije (ZGSS), za

predsednika je bil izvoljen dolgoletni gledališki amaterski delavec iz Maribora Janez Karlin, za podpredsednika pa Bojan Čebulj. Za tajnika Združenja je predvideno plačano mesto in mora o tem dokončno sklepati še republiški svet ZKPOS. Po statutu ZGSS je možno ustanavljati občinska in medobčinska združenja in prav organizacijska utrditev je trenutno prva naloga novoustanovljenega združenja slovenskih gledaliških amaterjev.

—nj—

Letošnja osma razstava

V sredo, 17. junija ob 18. uri bodo s kratkim kulturnim programom v mali dvorani Delavskega doma odprli že osmo razstavo v tem letu. S svojimi slikarskimi deli se bosta jeseniškemu občinstvu predstavila člana likovne sekcije DOLIK Pavel SMOLEJ in Janez MILKOVIČ. SMOLEJ bo razstavil 21, MILKOVIČ pa 15 slik v različnih tehnikah. Čeprav oba slikarja živita v Ljubljani, sta že nekaj let aktivna člana likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice.

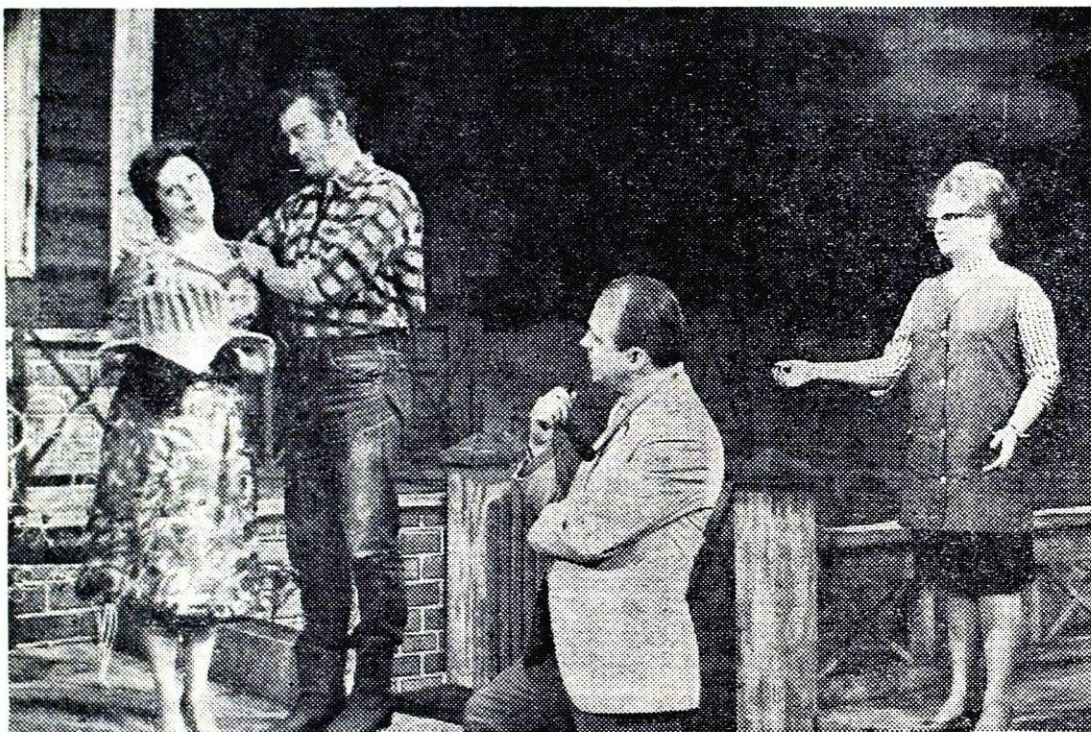
PAVEL SMOLEJ je rojen leta 1940 na Breznici pri Zirovnici. Leta 1962 je dokončal šolo za oblikovanje — grafični oddelek, leta 1964 pa višjo pedagoško šolo — skupino za likovno vzgojo in zgodovino. Službuje v klinični bolnišnici za psihiatrijo v Ljubljani in dela s tistimi bolniki, ki se želijo likovno udeleževati.

S svojimi slikami je sodeloval že na kolektivnih razstavah članov DOLIK, samostojno pa je razstavjal leta 1968 v Gornji Radgoni in v Ljubljani.

JANEZ MILKOVIČ, je bil rojen leta 1942 v Trstu. Tudi on je dokončal šolo za oblikovanje — graverski oddelek in višjo pedagoško šolo — skupino za likovno vzgojo — zgodovino. Službuje v klinični bolnišnici za psihiatrijo v Ljubljani in dela s tistimi bolniki, ki se želijo likovno udeleževati.

S svojimi slikami je sodeloval že na kolektivnih razstavah članov DOLIK, samostojno pa je razstavjal leta 1963 v Gornji Radgoni in v Ljubljani.

Razstava bo odprta do vključno 28. junija vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 19. ure.

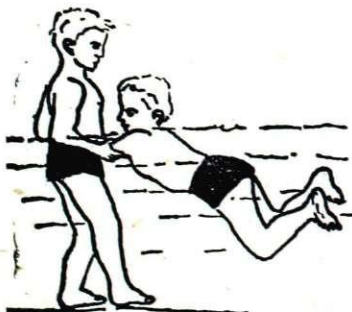

Z duhovito komedijo W. Ingeja PIKNIK, so jeseniški gledališčniki zaključili letošnjo sezono

Kako naučimo otroka plavati

(nadaljevanje)

4. Udarci z nogami vadimo v dvojcih. Mi hodimo po vodi obrnjeni s hrbtom naprej, otrok se nas oklene okoli pasu in udarja z nogami (sl. 21).

5. Udarci z nogami vadimo z desko. Z iztegnjenimi rokami se nasloni otrok na desko in udarja z nogami.

6. Odriv od stene bazena in delo z nogami. Otrok se odrine od stene bazena z glavo v vodi in ko začneja hitrost odriva pojenjati prične udarjati z nogami.

7. Ista vaja kot 6, le da glavo dvigne, dihanje v skladu z delom nog in lahko plava daljšo razdaljo.

Najpogostejše napake pri delu nog so:

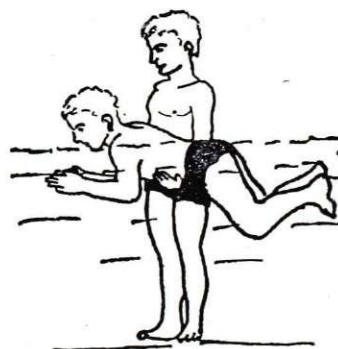
— otrok udarja z nogami nesistematično. Ta napaka zahteva od nas največ truda, če jo želimo odpraviti. Pri popolnem začetniku je to lažje, brž ko otrok tak nepravilen gib avtomatizira je popraviljanje zelo težko.

— med pogoste napake lahko štejemo tudi premočno krčenje nog, preširok ali preozek udarec z nogami ter prepočasen zaključek aktivnega dela udarca.

Vaje za koordinacijo:

1. Vaje za koordinacijo vadimo najprej na suhem, isto kot smo vadili na višjem mestu — klopi, udarec z nogami vadimo sedaj celotni ciklus. Roke, noge in dihanje koordiniramo po tistih taktih, kot smo uvezbali posamezne gibe, »ena« — potek z rokami do odročanja dol, noge mirujejo, »dve« — zaključek zavesljaja z rokami do telesa, noge pokrčimo, glavo dvignemo za vdih, »tri« — sunek z rokami v začetni položaj, noge sunemo do raznoženja, »štiri« — roke stegnjene mirujejo, noge pri- nožimo.

2. Iste vaje koordinacije vadimo v vodi v dvojicah. Otroci leže na vodo, mi stojimo bočno ob njem in ga z roko podpiramo v pasu. Najprej vadimo koordinacijo brez dihanja, pozneje pa priključimo še dihanje. (sl. 22).

3. Plavanje prsnega načina brez dihanja. Otroci se odrine od stene bazena in prične najprej z rokami in ko pride do odročanja, vključi v delo še noge. Ko končajo roke zavesljaj in noge svoj udarec, nekoliko počaka, da drsi po vodi in šele ko hitrost nekoliko pojenja, prične drug zavesljaj. Za začetnika je važen prav ta odmor pa končanem delu obeh udov zelo važen pa čeprav lahko brez dihanja napravi le en ali dva ciklusa.

4. V isto vajo kot prej vključimo še dihanje po že znanem časovnem razporedju.

5. Odmor po zaključnem udarcu nog nekoliko zmanjšamo, toliko da dobimo pravi ritem celotnega gibanja v prsni tehniki.

Najpogostejše napake v koordinaciji:

— sočasna aktivizacija obeh parov udov. To seveda poruši celotno harmonijo gibanja pravilne tehnike.

DELFIN TEHNIKA

Delfin je v tehniki plavanja najmlajši način plavanja. Njegova razvojna pot je šla od prsnega plavanja prek metuljčka do delfina. Čeprav klasični način metuljčka (kjer noge udarjajo kot pri prsnem plavanju) na tekmovanjih še vedno srečujemo, menimo, da je danes to le prehodna faza, ki bo v prihodnosti popolnoma izginila v tekmovalnem plavanju.

Kaj homo gledali v kinu

Kino RADIO

13. in 14. junija nem. barvni film NAVIHANEC IZ PRVE KLOPI, v režiji Werner Jacobsa, v glavni vlogi Peter Alexander, ob 17. in 19. uri. V nedeljo tudi ob 15. uri. Prvič v filmu Heintje.

15. junija amer. CS barvni film PROFESIONALCI, v režiji Richarda Brooksa, v glavni vlogi Burt Lancaster, ob 17. in 19. uri.

16. in 17. junija angl. CS barvni film JURIS LAHKE KONJENICE, v režiji Tonya Richarda, v glavni vlogi Trevor Howard, ob 17. in 19.30 uri.

18. junija amer. barvni film DVANAJST ZIGOSANIH, v režiji Roberta Aldricha, v glavni vlogi Lee Marvin, ob 17. in 19.30 uri.

19. junija fran. angl. barvni film PUSTOLOVSCINE TOMA SAWYERA, v režiji Wolfganga Liebenow, v glavni vlogi Roland Demongeot, ob 17. in 19. uri.

20. junija amer. CS barvni film BITKA ZA SAN SEBASTIAN, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVZ

13. in 14. junija angl. CS barvni film JURIS LAHKE KONJENICE, ob 18. in 20.30 uri.

14. junija nem. barvni film NAVIHANEC IZ PRVE KLOPI, ob 10. uri.

15. in 16. junija nem. barvni film NAVIHANEC IZ PRVE KLOPI, ob 18. in 20. uri.

17. junija amer. barvni film DVANAJST ZIGOSANIH, ob 18. in 20.30 uri.

18. in 19. junija fran. barv. film SHALKO ob 18. in 20. uri.

20. junija amer. barvni film PIZAMA ZA DVA, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

13. junija amer. barvni film NE DELAJ VALOV

14. junija it. fran. CS barv. film CRNI SULICARJI

18. junija nem. barvni film NAVIHANEC IZ PRVE KLOPI

20. junija fran. barvni film SHALKO

Kino KRANJSKA GORA

13. junija amer. CS barvni film IZGUBLJENA KOMANDA

14. junija fran. barvni film SHALKO

13. junija amer. CS barvni film JURIS LAHKE KONJENICE

18. junija angl. CS barvni film JURIS LAHKE KONJENICE

20. junija nem. barvni film NAVIHANEC IZ PRVE KLOPI

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

13. junija ital. fran. CS barvni film CRNI SULICARJI, ob 19. uri.

14. junija amer. CS barvni film IZGUBLJENA KOMANDA, ob 17. uri.

14. junija amer. CS barvni film PROFESIONALCI, ob 19. uri.

17. junija fran. barvni film SHALKO, ob 19. uri.

20. junija angl. barvni CS film JURIS LAHKE KONJENICE, ob 19. uri.

Gledališče

PETEK, 12. 6. 1970 ob 18. uri v Rabadan: OGNJENI VIHAR — zaključena predstava za Osnovno šolo Tone Čufar Jesenice

PONEDELJEK, 15. 6. ob 17. uri v Rabadan: OGNJENI VIHAR — zaključena predstava za osnovno šolo Prežihov Voranc Jesenice

Položaj telesa: V delfinu pravzaprav ne moremo govoriti o osnovnem položaju telesa v vodi, ker se le-ta v odnosu na gibanje udov stalno menja. Čeprav je osnovna linija gibanja telesa skozi vodo povsem horizontalna, posamezni deli telesa med plavanjem močno oscilirajo, ker to pač zahteva tehnika plavanja.

Delo nog: Že uvodoma moramo povedati, da v delfinu nimamo samo udarca z nogami, temveč v udarcu sodeluje tudi del telesa. Os gibanja je v sredini telesa in tako sodeluje v udarjanju ves spodnji del telesa od pasu navzdol.

Tudi za delfin velja isto načelo kot pri crawlu, to je, da tisti deli telesa, ki so oddaljenejši od centra gibanja časovno zaostajajo in s tem zbirajo potencialno energijo za učinkovitejši udarec. Obe nogi udarjata sočasno. Udarac navzdol je v delfinu takle: iz horizontalne lege

spustimo navzdol najprej boke, tako da je telo močno vleknjeno, nato sledi udarec z bedrom — noge so sedaj v kolenih pokrčene in končno sledi še zaključni udarec s podkolenico in stopali. Istočasno s tem zaključnim delom udarca pa plavalec že dviguje boke, tako da mu ob zaključnem udarcu stopal navzdol pridejo boki do površine vode. Noge navzgor udarjajo bolj stegnjene, vendar v zadnji fazi udarca navzgor zopet kolena nekoliko prikrčimo, boke pa potisnemo navzdol. Amplituda celotnega nihanja nog je pri plavalcih delfina zelo različna. Pri nekaterih udarec ni izrazito naglašen in tam je amplituda razmeroma majhna, večji del plavalcev pa udarec nog posebno močno poudarjajo, kar zbuja sličnost z udarcem delfinovega repa (od tod tudi ime). Pri takšnih plavalcih je amplituda zelo velika in doseže tudi do 50–60 cm.

(se nadaljuje)

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega moža in očeta

JANEZA RABICA

se iskreno zahvaljujem vsem prijateljem, znancem, bivšim sodelavcem in vsem stanovalcem za darovane vence in cvetje. Posebno pa se zahvaljujem tov. Stankotu Furlanu za nesebično pomoč, ki nam jo je nudil v tem težkem trenutku.

Zahvaljujem se vsem, ki so se od njega poslovili in ga spremili na njegovi zadnji poti v tako velikem številu. Zahvaljujem se tudi vsem voznikom osebnih avtomobilov za prijazno uslugo.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Lojzka, hčerki Janka in Anica ter brat France z družino

ZAHVALA

Ob smrti drage sestre in tete

VALENTINE ROŽIC

se iskreno zahvaljujem za izrečena sožalja, darovane vence in vsem za spremstvo na zadnji poti. Iskrena hvala bolnici Jesenice, osebju internega oddelka za vso skrb in nego v času bolezni. Posebna hvala dr. Sajovcu za obiske na domu. Enako zahvalo smo dolžni sostanovalcem, posebno družini Binder za pomoč v težkih dneh. Hvala tudi lastnikom osebnih avtomobilov za prevoz. Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Zalujoči: brat Mirko z družino in Polde z ženo, ter ostali sorodniki

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru Javornik II. se zahvaljujem za pomoč in skrb v času moje bolezni. Obenem se zahvaljujem tudi tov. Petru Obidu za pozornost in obisk na domu. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Janez Glavič

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru žebjarne in sodelavcem se iskreno zahvaljujem za darila, ki sem jih prejel ob upokojitvi. Prav tako se zahvaljujem obratovodstvu žebjarne za razumevanje, vsem svojim sodelavcem pa želim na delovnih mestih še veliko uspehov.

Alojz Podgornik
žebjarna

POPRAVEK

V zadnji številki Železarja je bilo pri žalni zahvali za pok. Katarino Bolte pomotoma objavljeno »predsedniku SOB«, medtem ko bi praviloma moralo biti napisano »tov. Zupanu«.

Na osnovi čl. 28 pravilnika o delovnih razmerjih železarne Jesenice dajemo naslednjo

OBJAVO

za prosto delovno mesto v obratu plavž — DE talilnice »dninski asistent« — šifra 0033, U-5, 1 oseba

POGOJI:

Za objavljeno delovno mesto se zahteva visokošolska izobrazba — metalurške smeri in 1 leto prakse ali srednja tehnična šola — metalurške smeri in 6 let prakse na VP.

Prijave z osnovnimi podatki in podatki o strokovnosti je v roku 8 dni poslati na kadrovske sektor železarne Jesenice.

POČITNIŠKA PRAKSA V ŽELEZARNI

Kadrovske sektor železarne Jesenice sporoča, da bomo sprejemali na počitniško delo dijake srednjih šol vsakega 1 in 15. v mesecu. Izjemoma bomo sprejeli tudi fante iz osnovnih šol, ki so že dopolnili 15 let.

Interesenti naj se javijo navedene dneve ob 6. uri zjutraj na sprejemnem uradu kadrovskega sektorja.

Ker v Železarni nimamo dovolj delovnih mest, primernih za žensko delovno silo, je število deklet, ki jih bomo sprejeli na počitniško delo v proizvodnji, omejeno.

KADROVSKI SEKTOR

V ponedeljek, 15. junija in v torek, 16. junija 1970 od 9. do 12. in od 15. do 18. ure bo v prostorih glasbene šole Jesenice

vpisovanje

V GLASBENO SOLO ZA ŠOLSKO LETO 1970/71.

Vpisovali bomo stare in nove učence za naslednje oddelke: godala, pihala, trobila, točkala, klavir, solopetje, kitara, harmonika, orglice, melodika in nauk o glasbi. V oddelke baleta, izraznega plesa in oddelke zborovskega petja pa vabimo tiste, ki nimajo izrazitega veselja do instrumentalne igre, pač pa radi plešejo in pojo.

V preteklem šolskem letu je glasbena šola Jesenice prvič uvedla pouk orglic, v naslednjem šolskem letu pa uvaja še pouk melodike, na kar posebno opozarjamo najmlajše.

Šolnina in vpisnina za šolsko leto 1970/71 ostaneta nespremenjeni.

Podrobne informacije dobite pri tajništvu glasbene šole, tel. 82-423.

Ravnateljstvo

GLASBENA SOLA JESENICE prireja danes, v petek, 12. junija 1970 ob 19. uri v dvorani delavskega doma na Javorniku

ZAKLJUČNI KONCERT

mladih solistov in malih ansamblov glasbene šole Jesenice.

Vstopnina je enotna 3,— dinarje. Vstopnice lahko dobite v pisarni glasbene šole ali v blagajni delavskega doma uro pred začetkom koncerta

Vljudno vabljeni!

Prometno podjetje LJUBLJANA TRANSPORT
poslovna enota Jesenice

vabi k sodelovanju

GOSTINSKO DELAVKO

za vodenje gostišča žičnice »Spanov vrh« v Planini pod Golico.

Pogoji: Kvalificirana delavka gostinske stroke s prakso v strežbi. Zaželeno je tudi znanje v kuharski stroki. Predpisano je enomesečno poskusno delo. Samsko stanovanje zagotovljeno.

Nastop dela je mogoč takoj ali po dogovoru.

Kandidatke naj pošljejo pismene ponudbe v roku 10 dni s podrobnim opisom dosedanjih zaposlitev na naslov: »Ljubljana Transport«, poslovna enota Jesenice, Titova 67.

ZAHVALA

Občiski odbor Rdečega križa Jesenice, se iskreno zahvaljuje vsem darovalcem oblačil obutve, posteljnine in postelj, enako skrbnim in marljivim aktivistom Rdečega križa, učencem osnovnih šol, gojenkam drugega letnika šole za zdravstvene delavce, Avto-moto društvu Jesenice, vsem krajevnim skupnostim, lastnikom osebnih vozil in vsem, ki so pomagali pri tehnični izvedbi akcije. Hvala tudi v imenu vseh, ki bodo darovano prejeli.

ObO RK Jesenice

Jesenice : Maribor 97 : 72 (47 : 29)

Po daljšem premoru, ki je trajal nekaj več kot tri tedne, zaradi svetovnega prvenstva in smrti jugoslovanskega reprezentanta Trajka Rajkovića, so jeseniški košarkarji ponovno nastopili Podmežakljo proti košarkarjem Maribora šele preteklo soboto.

Nekoliko čudno je bilo videti, da se je na tekmi zbralo le nekaj več kot sto gledalcev, posebno zaradi tega, ker so Mariborčani zelo dobro moštvo in ker na Jesenicah

skoraj 25 dni ni bilo košarke. Kljub temu so naši košarkarji ponovno zadovoljili svoje zveste simpatizarje z zelo dobro in učinkovito igro, ter na koncu s prepričljivo in visoko zmago nad kvalitetnim nasprotnikom.

Jeseničani so začeli z zelo hitrimi, na trenutke nezadržnimi napadi in se je razlika v korist naših hitro povečevala. Gledalci so imeli priliko uživati v lepih akcijah, prodorih in zadetkih na obe

strani, toda ton igri so dajali naši, ki so na trenutke igrali tudi duhovito kar je dajalo še lepši vtis.

Gostje so se veliko trudili, toda dajali so vse preveč pozornosti svojemu najboljšemu strelcu Vahenu, ki je sicer dosegel 32 točk, toda s svojimi pogostimi meti, prodori in akcijami ob pravem in nepravem času je zapostavljal svoje soigralce, kar se je tudi poznalo pri končnem izidu. Namreč košarka ni individualni šport, pri katerem odloča posameznik, temveč igra v kateri mora sodelovati enakovredno vseh pet igralcev na igrišču, kot tudi tisti, ki pozneje pridejo v igro. Prav to se je pri naših poznalo, da igrajo eden za vse in vsi za enega in zato zmaga s 25 točk razlike ni naključje.

Ko govorimo o jeseniških košarkarjih, je treba omeniti, da že omenjeni odmor treh tednov niso najbolje izkoristili in da zato zmaga proti Mariboru ni bila rezultat nekih posebno skrbnih priprav, temveč trenutnega razpoloženja celotnega moštva, zato kljub sobotnemu uspehu vodstvo in igralci moštva zaskrbnjujejo gledajo na naslednje gostovanje naših v Celju. Seveda to ne pomeni, da naši nimajo izgledov, toda realno gledano so domačini velik favorit v tem srečanju.

Koške proti Mariboru so dosegli: Šarič 24, Jeraj 2, Čampa 12, Svetlin 4, Božič 10, Vauhnik 22, Pohar 2, Bunderla 15, Dragojevič 6. D. D.

Danes atletska prireditve za memorial Stanka Zupana

Danes v petek ob 17. uri, bo tradicionalni štafetni tek po ulicah Jesenic za memorial Stanka Zupana, znanega predvojnega atleta, ki je padel kot žrtev fašističnega nasilja, ko je bil pomladi 1945. leta neznano kam odpeljan iz graških zaporov in ustrelen.

Znano je, da so učenci osnovne šole Žirovnica lani s trikratno zaporedno zmago osvojili v trajno last prehodni pokal ObK ZMS Jesenice. Ta disciplina 5 x 200 m za moške in ženske ekipe osnovnih šol, se bo zaradi velikega zanimanja nadaljevala, ObK ZMS pa je v ta namen pripravljal nov pokal.

Ženske ekipe srednjih šol se bodo borile v štafeti 5 x 200 m za prehodni pokal

TOOOS Železarne, ki ga je lani osvojila ekipa jeseniške gimnazije. Dekleta TSS Jesenice, ki so pokal pred tem osvojile že dvakrat zapored, se bodo to pot verjetno bolj potrudile.

Kamnogoričani so v disciplini 5 x 400 m za las odnesli zmago pred Jeseničani. Tudi v tej štafeti pričakujejo hude borbe še posebej, ker pričakujejo štafete iz drugih atletske kolektive. Prijave sprejema ObTK Jesenice še danes do 12. ure.

Nova disciplina je tek na 1000 m za moške na progi, na kateri poteka štafeta 5 x 200 m.

Vse kaže, da bo ljubitelje atletike tudi to pot prireditve pritegnila ter, da bodo spodbujali tekmovalce.

— rn

Poraz in zmaga mladincev

V sredo 3. 6. je bilo odigrano redno kolo v mladinski košarkarski ligi. Mladinci KK Jesenice so gostovali v Črnučah.

Na igrišče so prišli z zamudo, tako, da se niso niti dobro ogreli. To so domačini dobro izkoristili in povedli z desetimi pikami razlike. To vodstvo so kasneje še povečali. Vendar pa so naši proti koncu razliko le zmanjšali zopet na 10 pik, tako, da so na odmor odšli z rezultatom 38:28 za domačine.

Začetek drugega polčasa je pripadal Jeseničanom, ki so z odlično igro v obrambi za nekaj minut zmedli domače in se približali celo na tri pike razlike. Takrat pa sta v obrambi nenadoma popustila oba naša centra Hudnik in Lozarter in za seboj potegnili vso peterko. Domačini so prednost zopet povišali.

V zadnjih treh minutah so naši igrali pressing (mož na moža) tako, da so rezultat znižali na eno točko. Takoj nato pa so napravili grobo napako, ušel jim je nasprotni igralec in precej srečno dosegel koš.

Da pa bi naši še kaj storili pa je zmanjšalo časa in

tako so domači zasluženo zmagali z rezultatom 60:57.

Naši mladinci bi si končno lahko že vtepli v glavo, da tekma traja 40 minut, ne pa samo 10 minut, tako kot igrajo oni.

V nedeljo 7. junija dopoldne je bila na Jesenicah odigrana tekma 6. kola zahodne skupine slovenske mladinske lige. V počasni igri sta obe moštvi precej grešili, Jeseničani so bili nekoliko boljše v igri pod košem in zabeležili zmago 57:45. Prve minute so pripadale gostom, nato pa so se Jeseničani zbrali in do polčasa

ustvarili razliko 8 točk. V drugem polčasu je bila igra enakovredna, vendar so imeli domači več moči in proti koncu tekme povečali razliko na 12 točk.

Tekma je bila odigrana v težkih pogojih, ker je bilo zelo soparno. To je igralcem onemogočilo izpeljevanje zamišljenih akcij. Gledalcev skoraj ni bilo, čeprav bi njih skromno število lahko spodbudilo polet domačih igralcev.

Koške za Jesenice so dosegli: Hudnik 19, Noč 13, Đuričič 9, Lozar 8, Razinger 4, Jurca 4

Dobra igra v Celju

Jeseniske odbojkarice so v nadaljevanju slovenske lige v preteklem tednu odigrale dve tekmi in obakrat izgubile.

Najprej so nastopile v Mariboru, proti letošnjemu slovenskemu prvaku. Tekma je bila v soboto popoldne in naše odbojkarice so prišle na igrišče šele pet minut pred srečanjem. Ker so bile neogrete so bile v prvem nizu lahek plen za domačinke, ki so dobile s 15:4. Drugi niz

je bil za gostje že uspešnejši, izgubile so s 15:7, v tretjem nizu pa so nekaj časa celo vodile, potem pa vseeno izgubile s 15:12. Jeseničanke so dobro igrale v obrambi, poznale pa se je, da nimajo nobene dobre igralko v napadu.

V nedeljo pa so se pomerile z ravno tako favorizirano ekipo Celja in se z njimi presenetljivo enakovredno borile za zmago.

Proglasitev najboljšega športnika in športne organizacije

Sportno društvo Jesenice skupno z uredništvom Železarja in lokalno radijsko postajo, je letos že tretje leto organiziralo izbiro najboljšega športnika občine, letos pa tudi najboljšo športno organizacijo. Rezultati so v glavnem zbrani.

Zaključna prireditev z razglasitvijo bo v sredo 17. junija ob 19.30 v dvorani gledališča Tone Čufar na Jesenicah.

Na športno zabavni prireditvi bodo sodelovali nekateri domači športniki in športni delavci, kot gost pa bo sodeloval odličen športnik, eden najboljših vratarjev član Olimpije Zlatko Škorič.

V zabavnem delu programa bodo sodelovali pevka Ivanka Krašovec, pevec domačin Franci Rebernik skupno z ansamblom Orion, za humor pa bo posebej poskrbel Franci Košir.

Vstopnina bo 10.— din za sedeže in 5.— za stojišča, izkupiček pa je namenjen za gradnjo hale Podmežakljo.

Ne zamudite prijetnega večera.

Za sedaj prvi

Preteklo soboto in nedeljo so bile odigrane v drugi republiški odbojkarški ligi naslednje tekme: TVD Bohinj : ŠSD Kovinar 0:3, TVD Bohinj : TVD Bovec 1:3, TVD Kropa : TVD Kamna gorica 3:1. V sobotni tekmi se Bohinjci niso mogli resneje upreti energični igri gostov, saj so v vseh treh nizih zbrali le 13 točk in so le v tretjem vodili pri stanju 5:4. Moštvo Kovinarja je s tem odigralo vse tekme in so trenutno na prvem mestu z 19 točkami. Ima pa lepe možnosti, da bo prvo tudi na koncu tekmovalca. Trenutno je to res najboljša ekipa. V pomladnem delu je zmagala na vseh tekmah in oddala le dva seta.

Za ta podvig sta najzaslužnejša izkušena igralca Šmitek in Bogataj, ki sta okrepila moštvo.

Proti Bovecu so Bohinjci osvojili samo en niz, lahko pa bi še tistega, v katerem so vodili celo 12:3.

Zelo izenačeni sta bili ekipi Kropa in Kamne gorice. Od štirih nizov so se kar trije končali na razliko.

Rezultati tekem v medobčinski ligi: TVD Bled : ŠSD Kovinar II 3:0, TVD Kamna gorica : TVD Žirovnica 2:3, ZIC Jesenice : Radovljica II 0:3, TVD Žirovnica : ZIC Jesenice 3:2, TVD »Kropa« II : OK Jesenice II odloženo; T. S.

Jesenice : Litija 108 : 31 (52 : 17)

V prvenstveni tekmi slovenske košarkarske lige so se Jeseničanke na domačem igrišču srečale z ekipo Litije. Z ozirom na visoko uvrstitev Litije v letošnjem prvenstvu, smo pričakovali enakovredno borbo. Vendar pa so doma-

činke ponovno dokazale, da so v izredni formi in so popolnoma razbile nasprotno ekipo. S hitrimi nasprotnimi napadi so iz minute v minuto večale razliko v svojo korist, v obrambi pa so gostje le težko prihajale do zaključnih metov na koš. Končna razlika 77 točk v korist Jeseničank pa kaže realno stanje na igrišču in obenem vzbuja upanje in veliko željo Jeseničank, da osvoje že tretje leto zapored naslov najboljših v Sloveniji.

V ekipi domačink je bila zopet izredno razpoložena Mira Vudrič, uspešno pa ji je asistiral Irena Ivnik. Od mlajših pa velja pohvaliti Jasno Volarič.

Koške so dosegle: M. Vudrič 57, Ivnik 18, Volarič 9, Koren 8, Vujatovič 8, Bertoncelj 6, Vudrič A. 2.

B. F.